

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

**Strasbourg, 11 decembrie 2018
(OR. en)**

**2017/0063 (COD)
LEX 1858**

**PE-CONS 42/1/18
REV 1**

**RC 17
JUSTCIV 164
CODEC 1142**

**DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
PRIVIND OFERIREA DE MIJLOACE AUTORITĂȚILOR DE CONCURENȚĂ
DIN STATELE MEMBRE ASTFEL ÎNCÂT SĂ FIE MAI EFICACE
ÎN APLICAREA LEGII ȘI PRIVIND GARANTAREA FUNCȚIONĂRII
CORESPUNZĂTOARE A PIEȚEI INTERNE**

DIRECTIVA (UE) 2018/...
A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 11 decembrie 2018

**privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre
astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii
și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 103 și 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară²,

¹ JO C 345, 13.10.2017, p. 70.

² Poziția Parlamentului European din 14 noiembrie 2018 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 4 decembrie 2018.

întrucât:

- (1) Articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) sunt de ordine publică și ar trebui aplicate în mod eficace pe întreg teritoriul Uniunii pentru a se asigura faptul că nu este denaturată concurența pe piața internă. Aplicarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE este necesară pentru a se asigura în Uniune piețe competitive mai echitabile și mai deschise, în care întreprinderile să concureze mai mult pe baza meritelor lor, fără bariere la intrarea pe piață create de societăți, permițându-le să genereze bunăstare și să creeze locuri de muncă. În acest mod consumatorii și întreprinderile active pe piața internă sunt protejați de practicile comerciale care mențin prețurile bunurilor și serviciilor în mod artificial la un nivel ridicat și gama de produse și servicii inovatoare pentru consumatori este îmbogățită.
- (2) În temeiul Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului¹, autoritățile naționale de concurență ale statelor membre, în paralel cu Comisia, sunt organismele publice care asigură aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Autoritățile naționale de concurență și Comisia formează împreună o rețea de autorități publice care aplică în strânsă cooperare normele Uniunii în materie de concurență (denumită în continuare „Rețeaua europeană în domeniul concurenței”).

¹ Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

- (3) Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 obligă autoritățile naționale de concurență și instanțele naționale să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în cazul acordurilor, al deciziilor asocierilor de întreprinderi, al practicilor concertate sau al abuzurilor de poziție dominantă care pot afecta comerțul dintre statele membre. În practică, majoritatea autorităților naționale de concurență aplică dreptul intern în materie de concurență în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE. Prin urmare, prezenta directivă, al cărei obiectiv este de a se asigura că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, resursele și de competențele în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi care le sunt necesare pentru a fi în măsură să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în mod eficace, are în mod inevitabil un impact asupra dreptului intern în materie de concurență pe care autoritățile naționale de concurență îl aplică în paralel. În plus, aplicarea de către autoritățile naționale de concurență a dreptului intern în materie de concurență în cazul acordurilor, al deciziilor asocierilor de întreprinderi, sau al practicilor concertate care pot aduce atingere comerțului dintre statele membre nu ar trebui să conducă la un rezultat diferit față de cel obținut de autoritățile naționale de concurență în baza dreptului Uniunii în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. Prin urmare, în astfel de cazuri de aplicare în paralel a dreptului intern în materie de concurență și a dreptului Uniunii, este esențial ca autoritățile naționale de concurență să aibă aceleași garanții de independență, resurse și competențe în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi necesare pentru a asigura faptul că nu se ajunge la un rezultat diferit.

- (4) În plus, faptul de a conferi autorităților naționale de concurență competența de a obține toate informațiile referitoare la întreprinderea care face obiectul investigației, inclusiv în format digital, indiferent de suportul pe care sunt stocate, ar afecta, de asemenea, sfera competențelor autorităților naționale de concurență atunci când, în primele etape ale procedurilor pe care le desfășoară, acestea iau măsurile de investigare relevante și în temeiul dreptului intern în materie de concurență, aplicat în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE. O eventuală diferențiere a sferei competențelor de inspecție ale autorităților naționale de concurență, în funcție de normele aplicate, respectiv numai dreptul intern în materie de concurență sau acesta din urmă în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, ar limita eficacitatea aplicării dreptului în materie de concurență pe piața internă. În consecință, domeniul de aplicare al directivei ar trebui să se refere atât la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE în mod exclusiv cât și la aplicarea în paralel, în același caz, a dreptului intern în materie de concurență.. În ceea ce privește protecția declarațiilor de clemență și a propunerilor de încheiere a unei tranzacții, aplicarea prezentei directive ar trebui să se extindă, de asemenea, și asupra dreptului intern în materie de concurență, atunci când acesta se aplică în mod exclusiv.

- (5) Dreptul intern nu asigură multor autorități naționale de concurență garanțiile de independență, resursele și competențele în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi care le sunt necesare pentru a fi în măsură să asigure în mod eficace aplicarea normelor Uniunii în materie de concurență. Acest lucru le subminează capacitatea de a aplica în mod eficace articolele 101 și 102 din TFUE și de a aplica dreptul intern în materie de concurență în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, după caz. De exemplu, în conformitate cu dreptul intern, multe autorități naționale de concurență nu dispun de instrumente eficace pentru a găsi dovezi ale încălcărilor articolelor 101 și 102 din TFUE sau de a amenda întreprinderile care încalcă legea sau nu dispun de resurse umane și financiare adecvate și de independența operațională pentru aplicarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE. Aceasta poate duce la imposibilitatea, pentru autorități, de a lua măsuri sau la limitarea măsurilor de aplicare a legii pe care le întreprind. Faptul că multe autorități naționale de concurență nu dispun de garanții de independență, resurse și competențe în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi în vederea aplicării eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE poate avea drept consecință obținerea de rezultate foarte diferite în urma unor proceduri care vizează întreprinderile angajate în practici anticoncurențiale, în funcție de statul membru în care acestea își desfășoară activitatea. Este posibil ca acestea să nu fie sancționate în temeiul articolului 101 sau 102 din TFUE sau ca sancțiunile să fie ineficace. De exemplu, în unele state membre, întreprinderile pot evita antrenarea răspunderii pentru amenzi printr-o simplă restructurare.

- (6) Aplicarea inegală a articolelor 101 și 102 din TFUE, fie că se aplică în mod exclusiv, fie în paralel cu dreptul intern în materie de concurență, conduce la ratarea unor oportunități de a elimina barierele la intrarea pe piață și de a crea piețe competitive mai echitabile pe întreg teritoriul Uniunii, unde întreprinderile să concureze pe baza meritelor lor. Întreprinderile și consumatorii sunt afectați în mod deosebit în acele state membre în care autoritățile naționale de concurență dispun de mai puține mijloace pentru a fi organisme eficace de aplicare a legii. Întreprinderile nu pot concura pe merit în cazul în care există paradisuri pentru practici anticoncurențiale, de exemplu, dacă nu pot fi colectate dovezi ale practicilor anticoncurențiale sau dacă întreprinderile pot evita răspunderea în materie de amenzi. Prin urmare, întreprinderile sunt descurajate să intre pe astfel de piețe și să își exercite dreptul de a se stabili și de a furniza bunuri și servicii în cadrul acestor piețe. Consumatorii din statele membre unde există o aplicare mai puțin strictă a legii nu profită de avantajele unei concurențe asigurate în mod eficace. Aplicarea inegală în întreaga Uniune a articolelor 101 și 102 din TFUE, fie că se aplică în mod exclusiv, fie în paralel cu dreptul intern în materie de concurență, denaturează prin urmare concurența pe piața internă și îi afectează buna funcționare.

- (7) Lacunele și limitările care afectează instrumentele și garanțiile autorităților naționale de concurență subminează sistemul de competențe paralele pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, care este gândit să funcționeze ca un tot unitar pe baza unei strânse cooperări în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței. Acest sistem depinde de capacitatea autorităților de a se baza unele pe altele, astfel încât fiecare să desfășoare acțiuni de stabilire a faptelor în numele celeilalte pentru a încuraja cooperarea și asistența reciprocă între statele membre. Cu toate acestea, sistemul nu funcționează bine atunci când există încă autorități naționale de concurență care nu dispun de instrumente adecvate în acest sens. În alte domenii-cheie, autoritățile naționale de concurență nu sunt în măsură să își acorde asistență reciprocă. De exemplu, în majoritatea statelor membre, întreprinderile care desfășoară activități transfrontaliere pot eluda plata amenzilor pur și simplu pentru că nu au o prezență juridică în anumite teritorii ale statelor membre în care își desfășoară activitatea. Acest lucru reduce stimulentele pentru respectarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Aplicarea ineficace a legii, generată de acest context, denaturează concurența pentru întreprinderile care respectă legea și subminează încrederea consumatorilor în piața internă, în special în mediul digital.
- (8) În vederea menținerii unui veritabil spațiu comun de asigurare a concurenței în Uniune, care să ofere condiții de concurență mai echitabile pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă și să diminueze inegalitatea condițiilor pentru consumatori, este necesar să se instituie garanții fundamentale de independență, resurse financiare, umane, tehnice și tehnologice adecvate și un minimum de competențe în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și pentru aplicarea dreptului intern în materie de concurență în paralel cu articolele menționate, astfel încât autoritățile naționale administrative de concurență să poată fi pe deplin eficace.

- (9) Este oportun ca prezenta directivă să aibă un dublu temei juridic: articolul 103 și articolul 114 din TFUE. Acest lucru se datorează faptului că prezenta directivă se referă nu numai la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și la punerea în aplicare a dreptului intern în materie de concurență, în paralel cu articolele respective, ci și la limitările și lacunele în ceea ce privește instrumentele și garanțiile de care dispun autoritățile naționale de concurență necesare pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, deoarece astfel de limitări și lacune afectează atât concurența, cât și funcționarea adecvată a pieței interne.
- (10) Stabilirea unor garanții fundamentale pentru a se asigura că autoritățile naționale de concurență aplică articolele 101 și 102 din TFUE în mod uniform și eficace nu ar trebui să aducă atingere competenței statelor membre de a menține sau de a introduce garanții mai ample de independență și resurse pentru autoritățile naționale administrative de concurență, precum și reguli mai detaliate cu privire la competențele autorităților naționale de concurență în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi. În special, pentru a le spori și mai mult eficacitatea, statele membre ar trebui să poată conferi autorităților naționale de concurență competențe suplimentare, pe lângă competențele de bază prevăzute în prezenta directivă, cum ar fi competența de a impune amenzi persoanelor fizice sau, în mod excepțional, competența de a efectua inspecții cu consimțământul celor care fac obiectul inspecției.

- (11) În ceea ce privește condițiile de acordare a clemenței pentru carteluri secrete este nevoie, dimpotrivă, de norme detaliate. Întreprinderile vor dezvălui cartelurile secrete la care au participat doar dacă se pot baza pe un nivel suficient de securitate juridică în privința faptului că vor beneficia de imunitate la amenzi. Diferențele marcante dintre programele de clemență în statele membre duc la insecuritate juridică pentru potențialii solicitanți de clemență. Acest lucru ar putea slăbi motivația acestora să depună o cerere de clemență. Dacă statele membre ar putea lua sau aplica măsuri de clemență mai clare și armonizate în domeniul care intră sub incidența prezentei directive, acest lucru nu doar ar aduce o contribuție în favoarea obiectivului de a menține stimulentele pentru solicitanți pentru a dezvălui cartelurile secrete astfel încât asigurarea concurenței în Uniune să fie cât mai eficace posibil, ci ar garanta și condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă. Acest fapt nu ar trebui să împiedice statele membre să utilizeze programe de clemență care nu se referă doar la cartelurile secrete, ci și la alte încălcări ale articolului 101 din TFUE și ale dispozițiilor echivalente din dreptul intern în materie de concurență sau să accepte cereri de clemență din partea unor persoane fizice care acționează în nume propriu. Prezenta directivă ar trebui să nu aducă atingere nici programelor de clemență care prevăd exclusiv imunitatea la sancțiuni în cadrul unor proceduri judiciare penale pentru aplicarea articolului 101 din TFUE.

- (12) Prezenta directivă ar trebui să nu se aplice legislațiilor naționale în măsura în care acestea prevăd impunerea de sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția normelor care guvernează interacțiunea dintre programele de clemență și impunerea de sancțiuni persoanelor fizice. De asemenea, aceasta ar trebui să nu se aplice legislațiilor naționale care prevăd impunerea de sancțiuni administrative persoanelor fizice care nu operează ca actori economici independenți pe o piață.
- (13) În temeiul articolului 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, statele membre pot încredința aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE exclusiv unei autorități administrative, astfel cum este cazul în majoritatea jurisdicțiilor, sau pot încredința această competență atât autorităților judiciare, cât și autorităților administrative. În ultimul caz menționat, autoritatea administrativă este cel puțin principala autoritate responsabilă pentru desfășurarea investigației, în timp ce autoritatea judiciară deține, de regulă, competența de a adopta decizii prin care să impună amenzi și poate deține competența de a adopta și alte decizii, cum ar fi constatarea unei încălcări a articolelor 101 și 102 din TFUE.

- (14) Exercițarea competențelor conferite de prezenta directivă autorităților naționale de concurență, inclusiv a competențelor de investigare, ar trebui să facă obiectul unor garanții adecvate, care să respecte cel puțin principiile generale ale dreptului Uniunii și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în concordanță cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special în contextul unor proceduri care ar putea duce la impunerea de sancțiuni. Aceste garanții includ respectarea dreptului la bună administrare și a dreptului întreprinderilor la apărare, în cadrul cărora dreptul de a fi audiat este o componentă esențială. În special, autoritățile naționale de concurență ar trebui să informeze părțile care fac obiectul investigării cu privire la obiecțiunile preliminare ridicate împotriva lor în temeiul articolului 101 sau 102 din TFUE sub forma unei comunicări privind obiecțiunile sau a unei măsuri similare înainte de a adopta o decizie de constatare a unei încălcări, iar acestea ar trebui să aibă posibilitatea de a-și face cunoscut într-un mod eficace punctul de vedere privind obiecțiunile respective înainte de a se lua o astfel de decizie. Părțile cărora li s-au notificat obiecțiunile preliminare referitoare la o presupusă încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE ar trebui să aibă dreptul de acces la dosarul relevant întocmit de autoritățile naționale de concurență pentru a fi în măsură să își exercite în mod eficace dreptul la apărare.

Dreptul de a avea acces la dosar ar trebui să respecte interesul legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele de afaceri și ar trebui să nu includă informațiile confidențiale și documentele interne ale autorităților naționale de concurență și ale Comisiei și corespondența dintre acestea. În plus, în cazul deciziilor autorităților naționale de concurență, în special al deciziilor de constatare a unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE și de impunere a unor măsuri corective sau amenzi, destinarii ar trebui să aibă dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe, în conformitate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Astfel de decizii ar trebui să fie motivate astfel încât să le permită destinatarilor lor să stabilească motivele care stau la baza deciziei și să își exercite dreptul la o cale de atac eficientă. De asemenea, în conformitate cu dreptul la bună administrare, statele membre ar trebui să vegheze ca autoritățile naționale de concurență, în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, să își deruleze procedurile într-un interval de timp rezonabil, ținând seama de particularitățile fiecărui caz în parte. Garanțiile respective ar trebui să fie concepute astfel încât să mențină un echilibru între respectarea drepturilor fundamentale ale întreprinderilor și datoria de a se asigura aplicarea efectivă a articolelor 101 și 102 din TFUE.

- (15) Schimbul de informații între autoritățile naționale de concurență, precum și utilizarea unor asemenea informații ca dovezi pentru aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE ar trebui să fie realizate în temeiul articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
- (16) Faptul de a conferi autorităților naționale administrative de concurență competențe care să le permită să aplice articolele 101 și 102 din TFUE în mod imparțial și în interesul comun al aplicării eficace a normelor de concurență ale Uniunii este o componentă esențială a aplicării eficace și uniforme a acestor norme.

- (17) Independența operațională a autorităților naționale administrative de concurență ar trebui să fie consolidată astfel încât să se asigure aplicarea eficace și uniformă a articolelor 101 și 102 din TFUE. În acest scop, ar trebui prevăzută o dispoziție expresă în dreptul intern pentru a garanta faptul că, atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE, autoritățile naționale administrative de concurență sunt protejate de intervenții externe sau de presiuni politice de natură să pună în pericol evaluarea independentă a faptelor cu care au fost sesizate. În acest scop, ar trebui să fie stabilite în prealabil în dreptul intern motivele pentru revocarea din cadrul autorității naționale administrative de concurență a persoanelor care iau decizii în exercitarea competențelor menționate la articolele 10, 11, 12, 13 și 16 din prezenta directivă, pentru a înlătura orice îndoială rezonabilă legată de imparțialitatea acestora și de inflexibilitatea lor față de factorii externi. În mod asemănător, ar trebui să fie prevăzute în prealabil în dreptul intern norme și proceduri clare și transparente pentru selecția, recrutarea sau numirea acestor persoane. În plus, pentru a asigura imparțialitatea autorităților naționale administrative de concurență, amenzile pe care acestea le impun pentru încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE nu ar trebui să fie utilizate pentru a finanța direct autoritățile respective.
- (18) Pentru a se asigura independența operațională a autorităților naționale administrative de concurență, șefii, membrii personalului și persoanele care iau decizii din cadrul acestora ar trebui să acționeze cu integritate și să se abțină de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor. Pentru a preveni punerea în pericol a posibilității șefilor, a membrilor personalului sau a persoanelor care iau decizii de a face evaluări independente, este necesar ca aceștia să nu desfășoare, în timpul contractului lor de muncă sau al mandatului lor, precum și pe o perioadă rezonabilă după încetarea acestora, orice acțiune incompatibilă, indiferent dacă este remunerată sau nu.

- (19) Aceasta înseamnă că, pe parcursul derulării contractului lor de muncă sau a mandatului lor, membrii personalului și persoanele care iau decizii nu ar trebui să poată să instrumenteze proceduri privind aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE în care au fost implicați sau care privesc în mod direct întreprinderi sau asocieri de întreprinderi în cadrul cărora au fost angajați sau au fost implicați profesional sub o altă formă, dacă acest lucru are potențialul de a le compromite imparțialitatea într-un anumit caz. În mod similar, membrii personalului și persoanele care iau decizii, precum și rudele lor apropiate, ar trebui să nu aibă vreun interes în nicio întreprindere sau organizație care face obiectul unei proceduri privind aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE la care participă, dacă acest lucru are potențialul de a le compromite imparțialitatea într-un anumit caz. Evaluarea posibilității ca imparțialitatea acestora să fie afectată într-un caz anume ar trebui să țină seama de natura și amploarea interesului și de nivelul de implicare sau de participare ale persoanei în cauză. Atunci când este necesar să se asigure imparțialitatea investigației și a procesului decizional, persoana în cauză ar trebui să se abțină de la implicarea în cazul respectiv.
- (20) Această înseamnă, de asemenea, că pentru o perioadă de timp rezonabilă după părăsirea autorității naționale administrative de concurență, ori de câte ori foști membri ai personalului sau persoane care au luat decizii se implică într-o activitate ocupațională care este legată de procedurile privind aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE pe care le-au instrumentat în cursul derulării contractului de muncă sau a mandatului lor, aceștia nu ar trebui să fie implicați în cazul respectiv în cadrul noii lor activități ocupaționale.

Durata perioadei respective poate fi stabilită ținând seama de natura noii activități ocupaționale a persoanelor în cauză, precum și de nivelul de implicare și de responsabilitate a acestora în cadrul aceleiași proceduri, pe parcursul derulării contractului de muncă sau a mandatului acestora în cadrul autorității naționale administrative de concurență.

- (21) Fiecare autoritate națională administrativă de concurență ar trebui să publice un cod de conduită care să cuprindă norme privind conflictele de interese, fără a aduce atingere aplicării unor reglementări de drept intern mai stricte.
- (22) Independența operațională a autorităților naționale administrative de concurență nu ar trebui să împiedice exercitarea controlului judiciar sau parlamentar în conformitate cu dreptul intern. Cerințele în materie de răspundere ar trebui să contribuie, de asemenea, la asigurarea credibilității și legitimității acțiunilor autorităților naționale administrative de concurență. Printre cerințele proporționale în materie de răspundere se numără publicarea de către autoritățile naționale administrative de concurență a unor rapoarte periodice privind activitățile lor, adresate unui organism guvernamental sau parlamentar. Autoritățile naționale administrative de concurență ar putea face și obiectul unui control sau al unei monitorizări a cheltuielilor financiare, cu condiția ca acest lucru să nu le afecteze independența.

- (23) Autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să fie în măsură să își stabilească prioritățile în materie de proceduri pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel încât să se asigure o utilizare eficace a resurselor de care dispun și să li se permită să se concentreze pe prevenirea și încetarea comportamentelor anticoncurențiale care denaturează concurența în cadrul pieței interne. În acest scop, acestea ar trebui să fie în măsură să respingă plângeri pe motiv că nu constituie o prioritate, cu excepția plângerilor depuse de autoritățile publice care dețin în comun cu o autoritate națională administrativă de concurență competențe în vederea aplicării articolelor 101 și 102 din TFUE și a dreptului intern în materie de concurență, acolo unde este cazul. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere competenței autorităților naționale administrative de concurență de a respinge plângeri pe alte motive, cum ar fi lipsa de competență, sau competența de a decide că nu există motive pentru a interveni. În plus, în cazul plângerilor depuse în mod formal, astfel de refuzuri ar trebui să facă obiectul unei căi de atac eficiente, în conformitate cu dreptul intern. Competența autorităților naționale administrative de concurență de a-și stabili prioritățile în materie de proceduri de aplicare a legii nu aduce atingere dreptului unui guvern al unui stat membru de a emite norme de politică generală sau orientări în materie de priorități către autoritățile naționale administrative de concurență care nu au legătură cu investigații privind un sector sau cu proceduri specifice de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE.

- (24) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să dispună de resurse suficiente, în termeni de personal calificat în măsură să efectueze evaluări juridice și economice la un nivel superior, mijloace financiare, expertiză tehnică și tehnologică și echipamente, inclusiv instrumente adecvate din domeniul tehnologiei informației, pentru a se asigura că își pot îndeplini într-un mod eficace sarcinile atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE. În cazul în care se extind atribuțiile și competențele autorităților naționale de concurență prevăzute în dreptul intern, statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile naționale de concurență au resurse suficiente pentru a îndeplini într-un mod eficace aceste sarcini.
- (25) Independența autorităților naționale de concurență ar trebui sporită pentru a le permite să decidă independent cu privire la cheltuirea alocărilor bugetare, cu scopul îndeplinirii atribuțiilor care le revin, fără a aduce atingere normelor și procedurilor bugetare naționale.
- (26) Pentru a se asigura faptul că autoritățile naționale administrative de concurență dispun de resursele necesare pentru a-și îndeplini sarcinile, ar putea fi luate în considerare diverse mijloace de finanțare, cum ar fi finanțarea din alte surse decât bugetul de stat.
- (27) Pentru a asigura o monitorizare eficace a punerii în aplicare a prezentei directive, statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile naționale administrative de concurență prezintă unui organism guvernamental sau parlamentar rapoarte periodice cu privire la activitățile și resursele lor. Astfel de rapoarte ar trebui să includă informații despre numiri și destituiri ale membrilor organismului decizional, despre volumul de resurse alocate în anul în cauză, precum și despre orice modificare a acestui volum în comparație cu anii precedenți. Rapoartele respective ar trebui să fie publice.

- (28) Autoritățile naționale de concurență necesită un set minim de competențe comune de investigare și de luare a deciziilor pentru a fi în măsură să asigure în mod eficace aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (29) Autorităților naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competențe eficace de investigare pentru a depista orice acord, decizie sau practică concertată interzisă de articolul 101 din TFUE sau orice abuz de poziție dominantă interzis de articolul 102 din TFUE, în orice etapă a procedurilor pe care le derulează. Autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să poată aplica competențele respective întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi care fac obiectul unor proceduri pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, precum și altor actori de pe piață care pot fi în posesia unor informații relevante pentru astfel de proceduri. Acordarea unor astfel de competențe eficace de investigare tuturor autorităților naționale administrative de concurență ar trebui să asigure că acestea sunt în măsură să își acorde reciproc asistență în mod eficace atunci când li se solicită să desfășoare pe propriul teritoriu o inspecție sau orice altă măsură de stabilire a faptelor în numele unei alte autorități naționale de concurență și pentru aceasta, în temeiul articolului 22 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.
- (30) Competențele de investigare ale autorităților naționale administrative de concurență ar trebui să fie adecvate pentru a răspunde provocărilor legate de aplicarea legii în mediul digital și ar trebui să le permită autorităților naționale de concurență să obțină toate informațiile legate de întreprinderea sau asocierea de întreprinderi care face obiectul măsurii de investigare, în format digital, inclusiv date obținute prin mijloace criminalistice, indiferent de suportul pe care sunt stocate, cum ar fi laptopuri, telefoane mobile, alte dispozitive mobile sau stocarea în cloud.

- (31) Autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă posibilitatea de a efectua toate inspecțiile necesare la sediile întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi atunci când, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, pot demonstra că există motive rezonabile de a suspecta săvârșirea unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE. Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice statele membre să solicite autorizarea prealabilă de către o autoritate națională judiciară pentru astfel de inspecții.
- (32) Pentru a fi eficace, competența autorităților naționale administrative de concurență de a efectua inspecții ar trebui să includă accesul la informații care se află la dispoziția întreprinderii sau asocierii de întreprinderi sau a persoanei care face obiectul inspecției și care au legătură cu întreprinderea sau asocierea de întreprinderi care face obiectul investigării. Aceasta ar trebui să includă în mod necesar competența de a căuta documente, fișiere sau date stocate pe dispozitive care nu sunt identificate cu precizie în prealabil. Fără o astfel de competență, ar fi imposibil să se obțină informațiile necesare pentru investigație atunci când întreprinderile sau asocierile de întreprinderi adoptă o atitudine de obstrucționare sau refuză să coopereze. Competența de a examina registre sau documente ar trebui să cuprindă toate formele de corespondență, inclusiv mesajele electronice, indiferent dacă acestea apar ca necitite sau au fost șterse.
- (33) Pentru a reduce la minimum prelungirea inutilă a inspecțiilor, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competența de a continua realizarea de căutări și de a selecta copii sau extrase din registre și documente privind activitatea întreprinderii sau asocierii de întreprinderi inspectate în incinta autorității sau în alte incinte desemnate. Astfel de căutări ar trebui să asigure în continuare respectarea dreptului la apărare al întreprinderilor.

- (34) Experiența a dovedit că documentele comerciale pot fi păstrate în locuințele directorilor, administratorilor, și altor membri ai personalului întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi, în special ținând seama de utilizarea sporită a unor modalități de lucru mai flexibile. Pentru a se asigura eficacitatea inspecțiilor, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competența de a intra în orice incintă, inclusiv în locuințe private, în cazul în care pot demonstra că există o suspiciune rezonabilă că în incintele respective sunt păstrate documente comerciale care pot fi relevante pentru a dovedi o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE. Exercițarea competenței respective ar trebui să facă obiectul obținerii unei autorizări prealabile de către autoritatea națională administrativă de concurență din partea unei autorități naționale judiciare, care poate include și procurorul în anumite sisteme juridice naționale. Această condiție nu ar trebui să împiedice statele membre ca, în cazuri de extremă urgență, să încredințeze unei autorități naționale administrative de concurență care să acționeze în calitate de autoritate judiciară, sarcinile ce țin de sfera de competență a unei autorități naționale judiciare, sau, în mod excepțional, să permită efectuarea unor astfel de inspecții cu consimțământul celor care fac obiectul inspecției. O autoritate națională administrativă de concurență ar putea încredința poliției, sau unei autorități echivalente însărcinate cu aplicarea legii, desfășurarea unor astfel de inspecții, cu condiția ca inspecția să se efectueze în prezența autorității naționale administrative de concurență. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dreptului autorității naționale administrative de concurență de a efectua ea însăși inspecții și de a obține asistența necesară din partea poliției sau a unei autorități echivalente însărcinate cu aplicarea legii, inclusiv asistența, ca o măsură de precauție, pentru a depăși o posibilă opoziție din partea celor care fac obiectul inspecției.

- (35) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă competențe reale de a solicita întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi să furnizeze informații necesare pentru depistarea încălcărilor articolelor 101 și 102 din TFUE. În acest scop, autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată impune dezvăluirea informațiilor care le pot permite să investigheze posibile încălcări. Ar trebui să fie inclus aici și dreptul de a solicita informații în orice tip de format digital, inclusiv emailuri și sisteme de mesagerie instantanee, și indiferent de locul în care sunt stocate, inclusiv în cloud și pe servere, cu condiția de a fi accesibile întreprinderii sau asocierii de întreprinderi care este destinatarul cererii de informații. Acest drept nu ar trebui să conducă la posibilitatea de a i se impune întreprinderii sau asocierii de întreprinderi o obligație disproporționată în raport cu necesitățile investigației. De exemplu, ar trebui să nu i se poată impune întreprinderii sau asocierii de întreprinderi să suporte costuri sau să depună eforturi excesive. Deși dreptul de a solicita informații este esențial pentru depistarea încălcărilor, astfel de cereri ar trebui să aibă un domeniu de aplicare adecvat. Astfel de cereri nu ar trebui să forțeze întreprinderile sau asocierilor de întreprinderi să recunoască faptul că au comis o încălcare, sarcina de a dovedi acest lucru revenindu-le autorităților naționale de concurență. Această dispoziție nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi de a răspunde la întrebări factuale și de a furniza documente. În mod similar, autoritățile naționale de concurență ar trebui să dispună de instrumente eficace pentru a solicita oricărei alte persoane fizice sau juridice să furnizeze informații care pot fi relevante pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a prevedea norme procedurale privind astfel de solicitări de informații, cum ar fi în ceea ce privește forma lor juridică, cu condiția ca normele respective să permită utilizarea eficace a acestor instrumente.

De asemenea, experiența arată că informațiile furnizate în mod voluntar ca răspuns la solicitările de informații neobligatorii pot constitui o sursă prețioasă de informații pentru o aplicare fundamentată și riguroasă a legii. În mod similar, furnizarea de informații de către părți terțe, cum ar fi concurenții, clienții și consumatorii de pe piață, din proprie inițiativă, poate contribui la aplicarea eficace a legii, iar autoritățile naționale de concurență ar trebui să încurajeze acest lucru.

- (36) Experiența arată că competența de a desfășura interviuri constituie un instrument util pentru a colecta dovezi și pentru a ajuta autoritățile de concurență să evalueze valoarea dovezilor deja colectate. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă mijloace eficace de a convoca la un interviu orice reprezentant al unei întreprinderi sau al unei asocieri de întreprinderi, orice reprezentant al altor persoane juridice și orice persoană fizică care poate deține informații relevante pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Statele membre ar trebui să fie libere să prevadă norme care reglementează desfășurarea unor astfel de interviuri, cu condiția ca normele respective să permită utilizarea eficace a acestui instrument.

- (37) Este indispensabil ca autoritățile naționale de concurență să fie în măsură să solicite întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi să pună capăt încălcării articolului 101 sau 102 din TFUE, inclusiv în cazul în care o încălcare continuă și după inițierea formală a procedurii de către autoritățile naționale de concurență. În plus, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă mijloace eficiente de a restabili concurența pe piață prin impunerea de măsuri corective structurale și comportamentale care să fie proporționale cu încălcarea comisă și necesare pentru a pune capăt încălcării. Principiul proporționalității impune că, în momentul alegerii între două măsuri corective la fel de eficiente, autoritățile naționale de concurență ar trebui să o aleagă pe aceea care este cel mai puțin împovărătoare pentru întreprinderea în cauză. Măsurile corective structurale, cum ar fi obligațiile de a înstrăina o participație în cadrul unei entități concurente sau de a cesa o unitate operațională, afectează activele unei întreprinderi și pot fi prezumate a fi mai împovărătoare pentru întreprinderea în cauză decât măsurile corective comportamentale. Cu toate acestea, acest lucru nu ar trebui să împiedice autoritățile naționale de concurență să constate că circumstanțele unei anumite încălcări justifică impunerea unei măsuri corective structurale, deoarece ar fi mai eficiente pentru a pune capăt încălcării decât o măsură corectivă comportamentală.

- (38) Măsurile provizorii pot fi un instrument important pentru a asigura faptul că, atât timp cât este în curs o investigație, încălcarea investigată nu prejudiciază în mod grav și iremediabil concurența. Acest instrument este important pentru a evita evoluții ale pieței care ar putea fi foarte greu de inversat prin orice decizie luată de o autoritate națională de concurență la finalul unei proceduri. Prin urmare, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă competența de a impune măsuri provizorii prin decizie. Ca o condiție minimă, această competență ar trebui să se aplice în cazurile în care o autoritate națională de concurență a făcut o constatare *prima facie* a unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE și în cazul în care există un risc de prejudiciu grav și ireparabil pentru concurență. Statele membre au libertatea de a oferi autorităților naționale de concurență competențe mai extinse de a impune măsuri provizorii. Deciziile care impun măsuri provizorii ar trebui să fie valabile numai pe o perioadă determinată, fie până la finalizarea procedurii de către o autoritate națională de concurență, fie pe o perioadă fixă de timp care poate fi reînnoită în măsura în care acest lucru este necesar și adecvat. Statele membre ar trebui să se asigure că legalitatea, inclusiv proporționalitatea, unor astfel de măsuri poate fi revizuită în cadrul unor proceduri de recurs accelerate sau al altor proceduri care prevăd, de asemenea, controlul judiciar accelerat. În plus, statele membre ar trebui să creeze condițiile necesare pentru a asigura posibilitatea ca autoritățile naționale de concurență să recurgă la măsuri provizorii în practică. Este nevoie, în mod special, să se permită tuturor autorităților de concurență să facă față transformărilor de pe piețele cu evoluție rapidă și să reflecteze, prin urmare, în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, cu privire la utilizarea măsurilor provizorii și să ia în considerare această experiență în cadrul oricărei măsuri cu caracter neobligatoriu relevante sau a oricărei reexaminări viitoare a prezentei directive.

- (39) În cazul în care, în cadrul procedurilor care ar putea conduce la interzicerea unui acord sau a unei practici, întreprinderile sau asocierile de întreprinderi își asumă angajamente față de autoritățile naționale de concurență, care răspund îngrijorărilor formulate, aceste autorități naționale de concurență ar trebui să poată adopta decizii care să confere respectivelor angajamente caracter obligatoriu și executoriu față de întreprinderile sau asocierile de întreprinderi în cauză. În principiu, astfel de decizii privind angajamentele nu sunt adecvate în cazul cartelurilor secrete, pentru care autoritățile naționale de concurență ar trebui să impună amenzi. Deciziile privind angajamentele ar trebui să constate că nu mai există temeiuri pentru luarea de măsuri de către autoritățile naționale de concurență, fără să ajungă la o concluzie cu privire la existența unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă putere discreționară cu privire la acceptarea de angajamente. Deciziile privind angajamentele nu aduc atingere competențelor autorităților de concurență și instanțelor naționale de a constata o încălcare și de a decide într-un anumit caz. În plus, existența unor mijloace eficace de monitorizare a respectării angajamentelor de către întreprinderi sau asocierile de întreprinderi și a unor mijloace eficace de impunere de sancțiuni în caz de nerespectare s-a dovedit utilă pentru autoritățile de concurență. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să dispună de mijloace eficace pentru a redeschide procedura în cazul în care intervine o schimbare esențială privind oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat o decizie privind angajamentele, în care întreprinderea sau asocierea de întreprinderi a acționat contrar angajamentelor asumate sau în care decizia privind angajamentele s-a întemeiat pe informații incomplete, incorecte sau înșelătoare, furnizate de părți.

- (40) Pentru aplicarea uniformă și eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă competența de a impune amenzi eficace, proporționale și disuasive întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi pentru încălcarea articolului 101 sau 102 din TFUE, fie direct, în cadrul unor proceduri proprii, în special proceduri administrative, cu condiția ca astfel de proceduri să permită impunerea directă a unor amenzi eficace, proporționale și disuasive, fie de a cere impunerea de amenzi în cadrul unor proceduri judiciare fără caracter penal. Acest lucru nu aduce atingere legislațiilor naționale care prevăd impunerea de sancțiuni asupra întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi de către instanțe în cadrul unor proceduri penale pentru încălcarea articolelor 101 și 102 din TFUE în cazul în care încălcarea constituie o infracțiune în temeiul dreptului intern și cu condiția să nu fie afectată aplicarea eficace și uniformă a articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (41) Pentru a se asigura faptul că întreprinderile și asocierile de întreprinderi sunt stimulate să respecte competențele de investigare și deciziile autorităților naționale de concurență, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să fie în măsură să impună amenzi eficace în caz de nerespectare a măsurilor și deciziilor menționate la articolele 6, 8, 9, 10, 11 și 12, direct în cadrul procedurilor proprii, sau să ceară impunerea de amenzi în cadrul unor proceduri judiciare fără caracter penal. Acest lucru nu aduce atingere dreptului național care prevede impunerea de amenzi asupra întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi de către instanțe în cadrul unor proceduri penale.

- (42) În conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în cadrul procedurilor desfășurate în fața autorităților naționale administrative de concurență sau, după caz, în cadrul unor proceduri judiciare fără caracter penal, ar trebui impuse amenzi în cazul în care a fost săvârșită o încălcare în mod intenționat sau din neglijență. Noțiunile de intenție și neglijență ar trebui interpretate în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, și nu în conformitate cu noțiunile de intenție și neglijență utilizate în procedurile conduse de autoritățile penale cu privire la chestiuni penale. Acest lucru nu aduce atingere legislațiilor naționale în temeiul cărora constatarea unei încălcări se bazează pe un criteriu al răspunderii obiective, sub rezerva compatibilității acestuia cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. Prezenta directivă nu afectează nici normele naționale privind nivelul probatoriu, nici obligațiile autorităților naționale de concurență de a constata faptele din cazul respectiv, cu condiția ca astfel de reguli și obligații să fie compatibile cu principiile generale ale dreptului Uniunii.
- (43) Amenzile ar trebui să fie stabilite în funcție de cifra de afaceri mondială totală a întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi în cauză.

- (44) Penalitățile cu titlu cominatoriu reprezintă un instrument esențial pentru a se asigura că autoritățile naționale de concurență dispun de mijloace eficiente pentru a combate nerespectarea continuă și viitoare de către întreprinderi și asocieri de întreprinderi a măsurilor și deciziilor autorităților respective, astfel cum se menționează la articolele 6, 8, 9, 10, 11 și 12. Acestea nu ar trebui să se aplice în cazul constatării unor încălcări care au fost săvârșite în trecut. Competența de a impune penalități cu titlu cominatoriu se aplică fără a aduce atingere competenței autorităților naționale de concurență de a pedepsi nerespectarea măsurilor prevăzute la articolul 13 alineatul (2). Astfel de penalități cu titlu cominatoriu ar trebui să fie stabilite în funcție de cifra de afaceri mondială totală zilnică medie a întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi în cauză.
- (45) În scopul impunerii de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu, termenul de „decizie” ar trebui să includă orice măsură ale cărei efecte juridice sunt obligatorii de natură să afecteze interesele destinatarului, modificând în mod distinct situația juridică a acestuia.

- (46) Pentru a garanta aplicarea eficace și uniformă a articolelor 101 și 102 din TFUE, noțiunea de „întreprindere”, astfel cum este prevăzută la articolele 101 și 102 din TFUE, care ar trebui să se aplice în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, desemnează o unitate economică, chiar dacă aceasta este constituită din mai multe persoane fizice sau juridice. În consecință, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă posibilitatea să aplice noțiunea de întreprindere pentru a antrena răspunderea unei societăți-mamă și a-i impune amenzi pentru comportamentul uneia dintre filialele sale în cazul în care societatea-mamă și filiala sa constituie o singură unitate economică. Pentru a împiedica situațiile în care întreprinderile încearcă să eludeze răspunderea pentru amenzi în caz de încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE prin modificări juridice sau organizatorice, autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată antrena răspunderea succesorilor juridici sau economici ai întreprinderii și să le impună amenzi pentru încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

- (47) Pentru a se garanta că amenzile impuse pentru încălcări ale articolelor 101 și 102 din TFUE reflectă importanța economică a încălcării respective, autoritățile naționale de concurență ar trebui să țină seama de gravitatea încălcării. Autoritățile naționale de concurență ar trebui, de asemenea, să fie în măsură să stabilească amenzi proporționale cu durata încălcării. Acești factori ar trebui să fie evaluați în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, într-un mod care să asigure efectul disuasiv. Evaluarea gravității ar trebui să fie efectuată de la caz la caz pentru fiecare tip de încălcare, ținându-se seama de toate împrejurările cazului. Factorii care ar putea fi luați în considerare includ natura încălcării, cota de piață cumulată a tuturor întreprinderilor în cauză, sfera geografică a încălcării, punerea sau nu în aplicare a încălcării, valoarea vânzărilor de bunuri și servicii ale întreprinderii, de care este legată în mod direct sau indirect încălcarea și dimensiunea și puterea de piață a întreprinderii în cauză. Existența unor încălcări repetate din partea aceluiași autor arată tendința acestuia de a săvârși astfel de încălcări, fiind, prin urmare, un indicator foarte clar al necesității ridicării nivelului de sancționare pentru obținerea efectului scontat de descurajare. În consecință, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă posibilitatea de a majora amenda care urmează să fie impusă unei întreprinderi sau unei asocieri de întreprinderi după ce Comisia sau o autoritate națională de concurență a adoptat o decizie prin care constată că respectiva întreprindere sau asocierie de întreprinderi a încălcat articolul 101 sau 102 din TFUE și că respectiva întreprindere sau asocierie de întreprinderi a continuat să comită aceeași încălcare sau comite o încălcare similară. În conformitate cu Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹, autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată lua în considerare orice despăgubire plătită în cadrul unei tranzacții consensuale. În plus, în circumstanțe excepționale, autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată lua în considerare viabilitatea economică a întreprinderii în cauză.

¹ Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene (JO L 349, 5.12.2014, p. 1).

- (48) Experiența a arătat că asocierile de întreprinderi au de regulă un rol în încălcarea legislației în domeniul concurenței și autoritățile naționale de concurență ar trebui, prin urmare, să aibă posibilitatea de a le amenda în mod eficace. Cu ocazia evaluării gravității încălcării, etapă necesară a stabilirii cuantumului amenzii în cadrul unei proceduri inițiate împotriva asocierilor de întreprinderi atunci când încălcarea se referă la activitățile membrilor acestora, ar trebui să fie posibil să se ia în considerare suma vânzărilor de bunuri și servicii de care este legată în mod direct sau indirect încălcarea care au fost realizate de întreprinderile membre ale asocierii. Atunci când se impune o amendă nu numai asocierii, ci și membrilor săi, la calcularea amenzii impuse asocierii nu ar trebui să fie luată în considerare cifra de afaceri a membrilor cărora li se impune amenda. Pentru a se asigura colectarea eficace a amenzilor impuse asocierilor de întreprinderi pentru încălcările comise de acestea, este necesar să se stabilească condițiile în care autoritățile naționale de concurență au putere discreționară cu privire la solicitarea plății amenzii de către întreprinderile membre ale asocierii, dacă asocierea nu este solvabilă. În acest sens, autoritățile naționale de concurență ar trebui să ia în considerare mărimea relativă a întreprinderilor care fac parte din asociere și, în special, situația întreprinderilor mici și mijlocii. Plata amenzii de către unul sau mai mulți membri ai asocierii se face fără a se aduce atingere normelor de drept intern care prevăd recuperarea cuantumului plătit de alți membri ai asocierii.

- (49) Efectul disuasiv al amenzilor diferă în mod considerabil în Uniune și, în unele state membre, cuantumul maxim al amenzii care poate fi impus este foarte scăzut. Pentru a se asigura faptul că autoritățile naționale de concurență pot impune amenzi disuasive, cuantumul maxim al amenzii care poate fi impus pentru fiecare încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE ar trebui stabilit la un nivel de cel puțin 10 % din cifra de afaceri mondială totală a întreprinderii în cauză. Acest fapt nu ar trebui să împiedice statele membre să mențină sau să adopte amenzi maxime mai ridicate care pot fi impuse.
- (50) Programele de clemență constituie un instrument important pentru depistarea cartelurilor secrete și contribuie astfel la investigarea eficace a celor mai grave încălcări ale legislației în materie de concurență și la impunerea de sancțiuni pentru acestea. În prezent există însă diferențe semnificative între programele de clemență aplicabile în statele membre. Diferențele respective generează insecuritate juridică pentru întreprinderile autoare ale încălcărilor cu privire la condițiile în care pot depune cereri de clemență, precum și insecuritate cu privire la imunitatea de care pot beneficia în cadrul programelor de clemență. O astfel de insecuritate ar putea descuraja potențialii solicitanți să depună o cerere de clemență. La rândul său, acest lucru poate duce la o asigurare mai puțin eficace a concurenței în Uniune, întrucât s-ar devoala mai puține carteluri secrete.

- (51) Diferențele dintre programele de clemență la nivel de stat membru afectează, de asemenea, condițiile echitabile de concurență pentru întreprinderile care operează pe piața internă. Prin urmare, este oportun să se asigure o mai mare securitate juridică pentru întreprinderi pe piața internă și o mai mare atractivitate a programelor de clemență în întreaga Uniune reducându-se aceste diferențe prin abilitarea tuturor autorităților naționale de concurență să acorde imunitate și reduceri ale cuantumurilor amenzilor și să accepte cereri simplificate în aceleași condiții. În viitor ar putea fi necesare eforturi suplimentare din partea Rețelei europene în domeniul concurenței cu privire la alinierea programelor de clemență.
- (52) Autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată acorda întreprinderilor imunitate la amenzi și o reducere a cuantumurilor amenzilor în cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții. Asocierile de întreprinderi care desfășoară o activitate economică în nume propriu ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de imunitate la amenzi sau de reduceri ale cuantumului amenzilor în cazul în care participă la un presupus cartel în nume propriu și nu în numele membrilor lor.

- (53) Pentru ca un cartel să fie considerat secret, nu toate aspectele comportamentului trebuie să fie secrete. În special, un cartel poate fi considerat secret atunci când unele elemente ale sale, care fac mai dificilă depistarea în ansamblu a comportamentului, nu sunt cunoscute publicului, clienților sau furnizorilor.
- (54) Pentru a beneficia de clemență, solicitantul ar trebui să își înceteze implicarea în presupusul cartel secret, cu excepția cazului în care o autoritate națională de concurență consideră că este în mod rezonabil necesară continuarea implicării, în vederea păstrării integrității investigației sale, de exemplu, pentru a se asigura faptul că nu descoperă și alți presupuși participanți la cartel că autoritatea națională de concurență au fost informate cu privire la presupusul cartel înainte ca aceasta să desfășoare măsuri de investigare, cum ar fi inspecții neanunțate.

- (55) Pentru a beneficia de clemență, solicitantul ar trebui să coopereze în mod real, pe deplin, permanent și cu rapiditate cu autoritatea națională de concurență. Aceasta înseamnă, printre altele, că atunci când ia în considerare depunerea unei cereri la autoritatea națională de concurență, solicitantul nu ar trebui să distrugă, să falsifice sau să ascundă dovezi asupra presupusului cartel secret. Atunci când o întreprindere are în vedere depunerea unei cereri, există riscul ca directorii, administratorii și alți membri ai personalului din cadrul acesteia să distrugă dovezi cu scopul de a ascunde propria implicare într-un cartel, însă distrugerea dovezilor ar putea surveni și din alte motive. Prin urmare, autoritățile naționale de concurență ar trebui să ia în considerare circumstanțele specifice în care este posibil ca o serie de dovezi să fi fost distruse, precum și importanța distrugerii în cauză atunci când analizează dacă distrugerea dovezilor pune sub semnul întrebării autenticitatea cooperării din partea solicitantului.
- (56) În vederea îndeplinirii condiției unei cooperări reale, depline, permanente și rapide, atunci când iau în considerare depunerea unei cereri către autoritățile naționale de concurență, solicitanții ar trebui să nu fi dezvăluit faptul că au în vedere depunerea unei cereri sau orice parte din conținutul cererii avute în vedere decât altor autorități naționale de concurență, Comisiei sau autorităților de concurență din țări terțe. Aceasta nu exclude posibilitatea ca un solicitant să raporteze comportamentul respectiv către alte autorități publice, conform cerințelor legislației relevante, ci doar îl împiedică să dezvăluie faptul că intenționează să depună o cerere de clemență și să predea autorităților respective declarațiile de clemență. Cu toate acestea, atunci când își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul legislației relevante respective, solicitantul ar trebui, de asemenea, să ia în considerare importanța evitării unui impact negativ asupra investigării potențiale de către autoritățile naționale de concurență.

- (57) Solicitanții ar trebui să aibă posibilitatea de a depune declarații de clemență în legătură cu cereri complete sau simplificate în scris și autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă, de asemenea, la dispoziție un sistem care să le permită să accepte astfel de declarații fie verbal, fie prin alte mijloace care permit ca solicitanții să nu intre în posesia declarațiilor de clemență depuse sau să dețină custodia sau controlul unor astfel de declarații depuse. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată alege modalitățile prin care acceptă declarațiile de clemență.
- (58) Întreprinderile care doresc să depună o cerere de imunitate ar trebui să poată solicita inițial autorităților naționale de concurență acordarea unui număr de ordine de depunere a cererii de clemență înainte de a depune formal cererea de clemență, cu scopul de a acorda timp solicitantului pentru a colecta informațiile și dovezile necesare în vederea atingerii pragului probatoriu relevant. Acest lucru nu aduce atingere posibilităților statelor membre de a permite întreprinderilor să solicite un număr de ordine în cazul cererilor de reducere a amenzilor.
- (59) În plus, în scopul de a reduce sarcina administrativă și alte sarcini considerabile din punctul de vedere al timpului, ar trebui să fie posibil ca solicitanții să depună declarații de clemență în legătură cu cereri complete sau simplificate, precum și în legătură cu cereri de numere de ordine fie într-o limbă oficială a statului membru al autorităților naționale de concurență în cauză, fie, în cazul în care acest lucru s-a convenit de comun acord între autoritățile naționale de concurență și solicitant, într-o altă limbă oficială a Uniunii. Un astfel de acord ar trebui să fie considerat că există în cazul în care autoritățile naționale de concurență acceptă, în general, depunerea documentelor respective în limba respectivă.

- (60) Având în vedere competențele partajate între Comisie și autoritățile naționale de concurență pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, este esențial să existe un sistem de cereri simplificate care să funcționeze fără probleme. Solicitanții care au depus cereri de clemență la Comisie în legătură cu un presupus cartel secret ar trebui să poată depune cereri simplificate la autoritățile naționale de concurență în ceea ce privește același cartel, cu condiția ca cererea adresată Comisiei să acopere mai mult de trei state membre ca teritorii afectate. Acest fapt nu aduce atingere posibilității Comisiei de a examina cazurile atunci când acestea sunt strâns legate de alte dispoziții ale Uniunii care pot fi aplicate exclusiv sau mai eficace de către Comisie, atunci când interesul Uniunii impune adoptarea unei decizii a Comisiei privind dezvoltarea politicii Uniunii în domeniul concurenței la apariția unei noi probleme în domeniul concurenței sau privind aplicarea eficace a legii.
- (61) Sistemul de cereri simplificate ar trebui să le permită întreprinderilor să depună o cerere de clemență la autoritățile naționale de concurență conținând un set limitat de informații în cazul în care Comisiei i-a fost înaintată o cerere completă în legătură cu un astfel de presupus cartel. Prin urmare, autoritățile naționale de concurență ar trebui să accepte cereri simplificate care conțin un set minim de informații în legătură cu presupusul cartel pentru fiecare dintre elementele menționate la articolul 22 alineatul (2). Acest lucru nu aduce atingere posibilității ca solicitantul să furnizeze informații mai detaliate la o dată ulterioară. La cererea solicitantului de clemență, autoritățile naționale de concurență ar trebui să îi furnizeze acestuia o confirmare de primire în care menționează data și ora primirii. În cazul în care o autoritate națională de concurență nu a primit încă o astfel de cerere de clemență de la un alt solicitant de clemență cu privire la același presupus cartel secret, și consideră că cererea simplificată îndeplinește cerințele de la articolul 22 alineatul (2), autoritățile naționale de concurență ar trebui să informeze solicitantul în consecință.

- (62) Scopul sistemului de cereri simplificate este de a reduce sarcina administrativă pentru solicitanții care depun o cerere de clemență la Comisie în legătură cu un presupus cartel secret care acoperă mai mult de trei state membre ca teritorii afectate. Întrucât în astfel de cazuri primește o cerere completă, Comisia ar trebui să fie principalul interlocutor al solicitantului de clemență în perioada anterioară momentului în care devine clară intenția Comisiei de a examina cazul, în întregime sau în parte, în special în legătură cu furnizarea de instrucțiuni cu privire la desfășurarea oricărei alte investigații interne de către solicitant,. Comisia urmează să depună eforturi pentru a decide cu privire la această chestiune într-un interval rezonabil de timp și să informeze în consecință autoritățile naționale competente, fără a se aduce atingere articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003. În situații excepționale, atunci când acest lucru este strict necesar pentru încetarea examinării sau alocarea cazurilor, o autoritate națională de concurență ar trebui să-i poată impune unui solicitant să depună o cerere completă înainte ca o astfel de intenție să devină clară. Această posibilitate ar trebui să fie utilizată foarte rar. În alte cazuri, solicitantul ar trebui să fie invitat să depună o cerere completă numai la o autoritate națională de concurență care a primit o cerere simplificată, odată ce devine clar că Comisia nu intenționează să examineze cazul, în întregime sau în parte.

- (63) Solicitanților ar trebui să li se ofere posibilitatea de a depune cereri complete de clemență la autoritățile naționale de concurență la care au depus cereri simplificate. În cazul în care solicitanții depun astfel de cereri complete în termenul stabilit de autoritățile naționale de concurență, informațiile conținute în cererile respective ar trebui considerate ca fiind transmise în momentul depunerii cererilor simplificate, cu condiția ca cererile simplificate să acopere același produs și același teritoriu afectat (aceleași produse și aceleași teritorii afectate) și aceeași durată ale presupusului cartel ca în cererile de clemență depuse la Comisie, care este posibil să fi fost actualizate între timp. Ar trebui să fie în sarcina solicitanților de a comunica autorităților naționale de concurență cărora le-au prezentat o cerere simplificată că sfera cererii lor de clemență depuse la Comisie s-a modificat și să-și actualizeze cererile simplificate în consecință. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată verifica dacă sfera cererii simplificate corespunde sferei cererii de clemență depuse la Comisie, prin intermediul cooperării în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.

- (64) Insecuritatea juridică legată de protecția actualilor și foștilor directori, administratori și altor membri ai personalului solicitanților de imunitate față de sancțiuni individuale, cum ar fi amenzile, revocarea sau închisoarea, ar putea împiedica potențialii solicitanți să depună cereri de clemență. Având în vedere contribuția lor la depistarea și investigarea cartelurilor secrete, persoanele respective ar trebui, prin urmare, să fie, în principiu, protejate de sancțiuni pentru implicarea lor în cartetul secret pentru care se depune cererea, impuse de autoritățile publice în cadrul procedurilor penale, al procedurilor administrative și al procedurilor judiciare fără caracter penal, în temeiul legislațiilor naționale care urmăresc în principal aceleași obiective cu cele urmărite de articolul 101 din TFUE, cum ar fi legislațiile naționale privind manipularea procedurilor de cerere de oferte, în cazul în care condițiile prevăzute în prezenta directivă sunt îndeplinite. Una dintre aceste condiții este că data cererii de imunitate ar trebui să fie anterioară momentului în care aceste persoane au fost informate de autoritățile naționale competente cu privire la procedurile care conduc la impunerea de sancțiuni. Astfel de proceduri includ momentul în care persoanele respective devin suspecte de încălcarea unor astfel de legislații naționale.

Statele membre sunt libere să prevadă în dreptul intern modalități cu privire la modul în care aceste persoane ar trebui să coopereze cu autoritățile competente pentru a se asigura funcționarea eficace a acestei protecții. Protecția împotriva sancțiunilor penale include cazurile în care autoritățile naționale competente decid să nu efectueze urmărirea penală în anumite condiții sau impun respectarea unor instrucțiuni cu privire la comportamentul viitor al persoanei.

- (65) Prin derogare, pentru a se asigura că protecția împotriva sancțiunilor care urmează a fi impuse persoanelor în cadrul procedurilor penale este în conformitate cu principiile de bază existente ale sistemului lor juridic, statele membre ar putea dispune ca autoritățile competente să poată alege între neaplicarea sancțiunilor sau doar reducerea sancțiunilor respective, în funcție de rezultatul aprecierii interesului pe care îl prezintă urmărirea penală și/sau sancționarea persoanei față de contribuția acesteia la depistarea și investigarea cartelului. La evaluarea interesului pe care îl prezintă urmărirea penală și/sau sancționarea persoanelor respective, poate fi luată în considerare responsabilitatea sau contribuția lor personală, printre alți factori, la comiterea încălcării.
- (66) Statele membre nu sunt împiedicate să ofere protecție și actualilor sau foștilor directori, administratori și altor membri ai personalului ai solicitanților de reduceri ale cuantumului amenzilor prin neaplicarea unor sancțiuni, sau prin reducerea unor astfel de sancțiuni.
- (67) Pentru a permite ca protecția să funcționeze în situații care implică mai multe jurisdicții, statele membre ar trebui să prevadă că, în cazurile în care autoritatea competentă să aplice sancțiuni sau să desfășoare urmărirea penală nu se află în aceeași jurisdicție cu autoritatea de concurență care examinează cazul, contactele necesare între autoritățile respective ar trebui să fie asigurate de autoritatea națională de concurență din jurisdicția autorității competente să aplice sancțiuni sau să desfășoare urmărirea penală.

- (68) Într-un sistem în care Comisia și autoritățile naționale de concurență au competențe paralele vizând aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, este necesară o cooperare strânsă între autoritățile naționale de concurență și între acestea și Comisie. În special în cazul în care o autoritate națională de concurență efectuează o inspecție sau interviuri în conformitate cu dreptul său intern în numele unei alte autorități naționale de concurență, în temeiul articolului 22 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, ar trebui permisă prezența și asistența reprezentanților oficiali ai autorității solicitante pentru a se spori eficacitatea acestor inspecții și interviuri prin oferirea de resurse, cunoștințe și expertiză tehnică suplimentare. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă, de asemenea, competența de a solicita asistența altor autorități naționale de concurență în procesul de stabilire a existenței unei neîndepliniri de către întreprinderi sau asocieri de întreprinderi a măsurilor de investigare și a deciziilor luate de autoritățile naționale de concurență solicitante.

- (69) Ar trebui să se prevadă soluții pentru a le permite autorităților naționale de concurență să solicite asistență reciprocă pentru a notifica la nivel transfrontalier documentele legate de aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE părților la proceduri sau altor întreprinderi, asocieri de întreprinderi sau persoane fizice care pot fi destinatarii unor astfel de notificări. În mod similar, autoritățile naționale de concurență ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita executarea deciziilor de impunere de amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu de către autoritățile din alte state membre atunci când autoritatea solicitantă a depus eforturi rezonabile pentru a stabili că întreprinderea căreia urmează să i se aplice amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu nu dispune de active suficiente în statul membru al autorității solicitante. Statele membre ar trebui, de asemenea, să prevadă că, în special, atunci când întreprinderea căreia i se aplică amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu nu este stabilită în statul membru al autorității solicitante, autoritatea solicitată poate executa deciziile adoptate de autoritatea solicitantă, la cererea autorității solicitante. Acest lucru ar asigura aplicarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE și ar contribui la buna funcționare a pieței interne. Pentru a se asigura că autoritățile naționale de concurență alocă suficiente resurse pentru cererile de asistență reciprocă și pentru a încuraja o asemenea asistență, autoritățile solicitate ar trebui să poată recupera costurile ocazionate de acordarea asistenței. Această asistență reciprocă nu aduce atingere aplicării Deciziei-cadru 2005/214/JAI a Consiliului¹.

¹ Decizia-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare (JO L 76, 22.3.2005, p. 16).

- (70) Pentru a se asigura aplicarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE de către autoritățile naționale de concurență, este necesar să se prevadă norme funcționale privind termenele de prescripție. În special, într-un sistem de competențe paralele, termenele naționale de prescripție ar trebui suspendate sau întrerupte pe durata derulării unei proceduri în fața autorităților naționale de concurență ale unui alt stat membru sau a Comisiei. O astfel de suspendare sau întrerupere nu ar trebui să împiedice statele membre să mențină sau să introducă termene absolute de prescripție, cu condiția ca durata acestora să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă aplicarea eficace a articolelor 101 și 102 din TFUE.
- (71) Pentru a se asigura soluționarea cazurilor cu eficiență și eficacitate în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, în acele state membre în care atât o autoritate națională administrativă de concurență, cât și o autoritate națională judiciară de concurență sunt desemnate drept autorități naționale de concurență în scopul aplicării articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt menționate la articolele 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 și 16 din prezenta directivă, ar trebui ca autoritățile naționale administrative de concurență să aibă posibilitatea de a introduce o acțiune în mod direct în fața autorităților naționale judiciare de concurență. În plus, în cazul în care instanțele naționale sunt sesizate cu proceduri împotriva deciziilor adoptate de autoritățile naționale de concurență în aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE, autoritățile naționale administrative de concurență ar trebui să aibă capacitate procesuală proprie ca procuror, pârât sau intimat în procedurile respective și ar trebui să se bucure de aceleași drepturi ca o astfel de parte publică în aceste proceduri.

- (72) Riscul ca informațiile autoincriminatoire să fie divulgate în afara sferei investigației pentru care au fost furnizate ar putea descuraja potențialii solicitanți de clemență să coopereze cu autoritățile de concurență. În consecință, indiferent de forma în care sunt depuse declarațiile de clemență, informațiile din declarațiile de clemență care au fost obținute în urma obținerii accesului la dosar ar trebui folosite numai în măsura necesară exercitării drepturilor la apărare în procedurile derulate în fața instanțelor naționale, în anumite cazuri foarte limitate care sunt legate în mod direct de cazul pentru care a fost acordat accesul. Acestea nu ar trebui să împiedice autoritățile de concurență să își publice deciziile în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern aplicabil.
- (73) Dovezile sunt un element important în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată lua în considerare dovezile relevante, indiferent dacă sunt făcute în scris, oral sau în formă electronică sau înregistrată. Aceasta ar trebui să includă posibilitatea de a avea în vedere înregistrări realizate sub acoperire efectuate de persoane fizice sau juridice care nu sunt autorități publice, cu condiția ca acestea să nu fie singura sursă de dovezi. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere dreptului de a fi audiat și admisibilității oricărei înregistrări efectuate sau obținute de autoritățile publice. În mod similar, autoritățile naționale de concurență ar trebui să poată lua în considerare ca dovezi relevante mesajele electronice, indiferent dacă acestea apar ca necitite sau au fost șterse.
- (74) Asigurarea punerii la dispoziția autorităților naționale de concurență a competențelor de care au nevoie pentru a fi organisme mai eficace de aplicare a legii consolidează nevoia de cooperare strânsă și de comunicare multilaterală și bilaterală eficace în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței. Aceasta ar trebui să includă elaborarea de măsuri fără caracter obligatoriu pentru a facilita și sprijini punerea în aplicare a prezentei directive.

(75) Pentru a susține o cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, Comisia ar trebui să asigure întreținerea, dezvoltarea, găzduirea, funcționarea și asistența necesare sistemului central de informații (sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței) în conformitate cu standardele relevante de confidențialitate, protecție și securitate a datelor. Rețeaua europeană în domeniul concurenței se bazează pe interoperabilitate pentru a funcționa eficient și eficace. Bugetul general al Uniunii ar trebui să suporte costurile legate de întreținerea, dezvoltarea, găzduirea, asistența oferită utilizatorilor și funcționarea sistemului aferent Rețelei europene în domeniul concurenței, precum și alte cheltuieli administrative legate de funcționarea Rețelei europene în domeniul concurenței, în special cele legate de organizarea de reuniuni. Până în 2020, se prevede ca costurile legate de sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței să fie acoperite prin programul privind soluțiile de interoperabilitate și cadrele comune pentru administrațiile publice europene, întreprinderi și cetățeni (programul ISA²), instituit prin Decizia (UE) 2015/2240 a Parlamentului European și a Consiliului¹ sub rezerva resurselor disponibile ale programului și a respectării criteriilor în materie de eligibilitate și prioritizare.

¹ Decizia (UE) 2015/2240 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 de instituire a unui program privind soluțiile de interoperabilitate și cadrele comune pentru administrațiile publice europene, întreprinderi și cetățeni (programul ISA²) ca mijloc de modernizare a sectorului public (JO L 318, 4.12.2015, p. 1).

- (76) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume asigurarea faptului că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, de resursele și de competențele de aplicare a legii și de impunere de amenzi care le sunt necesare pentru a fi în măsură să aplice în mod eficace articolele 101 și 102 din TFUE și dreptul intern în materie de concurență în paralel cu articolele 101 și 102 din TFUE, precum și asigurarea funcționării eficace a pieței interne și a Rețelei europene în domeniul concurenței, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre în mod individual, dar, din motive de eficacitate și consecvență necesare în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, în special ținându-se seama de domeniul de aplicare teritorial al directivei, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.
- (77) În conformitate cu Declarația politică comună a statelor membre și a Comisiei din 28 septembrie 2011 privind documentele explicative¹, statele membre s-au angajat să însoțească, în cazurile justificate, notificarea măsurilor de transpunere cu unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, se consideră că transmiterea unor astfel de documente este justificată,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

¹ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

CAPITOLUL I

OBIECT, DOMENIU DE APLICARE

ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

- (1) Prezenta directivă instituie anumite norme prin intermediul cărora se asigură faptul că autoritățile naționale de concurență dispun de garanțiile de independență, resurse și competențe în materie de aplicare a legii și de impunere de amenzi care le sunt necesare pentru a fi în măsură să aplice în mod eficace articolele 101 și 102 din TFUE astfel încât concurența să nu fie denaturată pe piața internă și consumatorii și întreprinderile să nu fie dezavantajați de legislația și măsurile naționale care împiedică autoritățile naționale de concurență să fie organisme eficace de aplicare a legii.
- (2) Prezenta directivă are ca obiect aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE și aplicarea în paralel a dreptului intern în materie de concurență aceluiași caz. În ceea ce privește articolul 31 alineatele (3) și (4) din prezenta directivă, prezenta directivă reglementează, de asemenea, cazurile în care se aplică în mod exclusiv dreptul intern în materie de concurență.
- (3) Prezenta directivă instituie anumite norme privind asistența reciprocă pentru a garanta buna funcționare a pieței interne și a sistemului de cooperare strânsă în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentei directive:

1. „autoritate națională de concurență” înseamnă o autoritate desemnată de un stat membru în temeiul articolului 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 ca fiind responsabilă cu aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Statele membre pot desemna una sau mai multe autorități administrative de concurență („autorități naționale administrative de concurență”), precum și autorități judiciare („autorități naționale judiciare de concurență”);
2. „autoritate națională administrativă de concurență” înseamnă o autoritate administrativă desemnată de un stat membru să îndeplinească, integral sau parțial, funcțiile unei autorități naționale de concurență;
3. „autoritate națională judiciară de concurență” înseamnă o autoritate judiciară desemnată de un stat membru să îndeplinească unele dintre funcțiile autorității naționale de concurență;
4. „autoritate de concurență” înseamnă o autoritate națională de concurență, Comisia sau ambele, în funcție de context;
5. „Rețeaua europeană în domeniul concurenței” înseamnă rețeaua autorităților publice, formată din autoritățile naționale de concurență și Comisie, pentru a oferi un forum de discuții și cooperare în ceea ce privește aplicarea și asigurarea respectării articolelor 101 și 102 din TFUE;

6. „dreptul intern în materie de concurență” înseamnă dispozițiile din dreptul intern care urmăresc în principal același obiectiv ca articolele 101 și 102 din TFUE și care sunt aplicate aceluiași caz, în paralel cu dreptul Uniunii în materie de concurență în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, precum și dispozițiile din dreptul intern care urmăresc în principal același obiectiv ca articolele 101 și 102 din TFUE și care se aplică în mod exclusiv în ceea ce privește articolul 31 alineatele (3) și (4) din prezenta directivă, cu excepția dispozițiilor de drept intern care impun sancțiuni penale persoanelor fizice;
7. „instanță națională” înseamnă o instanță judecătorească dintr-un stat membru în sensul articolului 267 din TFUE;
8. „instanță de control judiciar” înseamnă o instanță națională care este competentă, prin soluționarea unor căi de atac ordinare, să exercite controlul judiciar asupra deciziilor unei autorități naționale de concurență sau asupra hotărârilor pronunțate privind deciziile respective, indiferent dacă acea instanță este sau nu competentă să constate încălcări ale dreptului în materie de concurență;
9. „procedură de aplicare a legii” înseamnă procedura desfășurată în fața unei autorități de concurență pentru aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE până la terminarea unei astfel de proceduri prin adoptarea de către autoritatea de concurență respectivă a unei decizii menționate la articolul 10, 12 sau 13 din prezenta directivă în cazul autorității naționale de concurență ori prin adoptarea unei decizii în temeiul articolului 7, 9 sau 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 în cazul Comisiei, sau până când autoritatea de concurență ajunge la concluzia că nu există motive pentru continuarea acțiunii sale;

10. „întreprindere”, astfel cum este menționată la articolele 101 și 102 din TFUE, înseamnă orice entitate care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modul în care este finanțată;
11. „cartel” înseamnă un acord sau o practică concertată între doi sau mai mulți concurenți care urmărește coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață sau influențarea parametrilor relevanți ai concurenței prin practici care includ, printre altele, fixarea sau coordonarea prețurilor de achiziție sau de vânzare sau a altor condiții comerciale, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală, alocarea cotelor de producție sau de vânzare, împărțirea piețelor și a clienților, inclusiv manipularea procedurilor de cerere de oferte, restricționări ale importurilor sau exporturilor sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți;
12. „cartel secret” înseamnă un cartel a cărui existență este parțial sau integral ascunsă;
13. „imunitatea la amenzi” înseamnă scutirea de amenzile care ar fi impuse în mod normal unei întreprinderi pentru participarea sa la un cartel secret cu scopul de a o recompensa pentru cooperarea sa cu o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;
14. „reducerea amenzilor” înseamnă o reducere a cuantumului amenzii care ar fi impusă în mod normal unei întreprinderi pentru participarea sa la un cartel secret cu scopul de a o recompensa pentru cooperarea sa cu o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;

15. „clemență” înseamnă atât imunitatea la amenzi, cât și reducerea amenzilor;
16. „program de clemență” înseamnă un program privind aplicarea articolului 101 din TFUE sau a unei dispoziții corespunzătoare din dreptul intern în materie de concurență, pe baza căruia un participant la un cartel secret, în mod independent de celelalte întreprinderi implicate în cartel, cooperează în cadrul unei investigații desfășurate de o autoritate de concurență, furnizând în mod voluntar informațiile pe care acesta le are despre cartel și despre rolul său în cadrul cartelului și primind în schimb, printr-o decizie sau prin încetarea procedurii, imunitate la amenzi sau o reducere a amenzilor care ar urma să fie impuse pentru implicarea sa în cartel;
17. „declarație de clemență” înseamnă informarea în mod voluntar a unei autorități de concurență, în scris sau oral, de către o întreprindere sau o persoană fizică sau în numele acesteia ori o înregistrare a acestei informări, care prezintă cunoștințele întreprinderii sau ale persoanei fizice în cauză cu privire la un cartel și propriul rol în cadrul acestuia și care a fost redactată în mod specific pentru a fi înaintată autorității de concurență în vederea obținerii imunității la amenzi sau a unei reduceri a amenzilor în cadrul unui program de clemență, neincluzând dovezile care există indiferent de procedurile de aplicare a legii și indiferent dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități de concurență, și anume informațiile preexistente;

18. „propunere de încheiere a unei tranzacții” înseamnă informarea în mod voluntar a unei autorități de concurență de către o întreprindere sau în numele unei întreprinderi, care cuprinde recunoașterea participării sale la o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE sau a dreptului intern în materie de concurență sau renunțarea la a contesta această participare și asumarea responsabilității sale pentru încălcarea respectivă, informare redactată în mod specific pentru ca autoritatea de concurență să poată aplica o procedură simplificată sau accelerată;
19. „solicitant” înseamnă o întreprindere care depune o cerere de imunitate sau de reducere a amenzilor în cadrul unui program de clemență;
20. „autoritate solicitantă” înseamnă o autoritate națională de concurență care formulează o cerere de asistență reciprocă, astfel cum se prevede la articolul 24, 25, 26, 27 sau 28;
21. „autoritate solicitată” înseamnă o autoritate națională de concurență care primește o solicitare de asistență reciprocă, iar în cazul unei solicitări de asistență menționate la articolul 25, 26, 27 sau 28 autoritate solicitată înseamnă organismul public competent care are ca responsabilitate principală asigurarea respectării unor astfel de decizii în temeiul actelor cu putere de lege, actelor administrative și practicilor naționale administrative;
22. „decizie definitivă” înseamnă o decizie care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace obișnuite.

- (2) Toate trimiterile la aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE sau la încălcarea acestora în prezenta directivă se înțeleg ca incluzând aplicarea, în același caz și în paralel, a dreptului intern în materie de concurență.

CAPITOLUL II

DREPTURI FUNDAMENTALE

Articolul 3

Măsuri de salvagardare

- (1) Procedurile privind încălcarea articolului 101 sau 102 din TFUE, inclusiv exercitarea competențelor menționate în prezenta directivă de către autoritățile naționale de concurență, respectă principiile generale ale dreptului Uniunii și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (2) Statele membre se asigură că exercitarea competențelor menționate la alineatul (1) este supusă unor garanții adecvate în ceea ce privește drepturile la apărare ale întreprinderilor, inclusiv dreptul de a fi audiat și dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești.
- (3) Statele membre se asigură că procedurile de aplicare a legii ale autorităților naționale de concurență se desfășoară într-un interval de timp rezonabil. Statele membre se asigură că, înainte de a lua o decizie în temeiul articolului 10 din prezenta directivă, autoritățile naționale de concurență adoptă o comunicare privind obiecțiunile.

CAPITOLUL III

INDEPENDENȚA ȘI RESURSELE

Articolul 4

Independență

- (1) Pentru a garanta independența autorităților naționale administrative de concurență atunci când aplică articolele 101 și 102 din TFUE, statele membre se asigură că autoritățile respective își duc la îndeplinire sarcinile și își exercită competențele în mod imparțial și în interesul asigurării eficace și uniforme a aplicării dispozițiilor respective, sub rezerva cerințelor de proporționalitate în materie de răspundere și fără a aduce atingere cooperării strânse dintre autoritățile de concurență în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței.
- (2) În special, statele membre se asigură cel puțin că membrii personalului și persoanele din cadrul autorităților naționale administrative de concurență, care iau decizii în exercitarea competențelor prevăzute la articolele 10-13 și la articolul 16 din prezenta directivă:
 - (a) sunt în măsură să își îndeplinească atribuțiile și să își exercite competențele de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE fără intervenții politice și alte influențe din exterior;

- (b) nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea guvernului sau a oricărei alte entități publice sau private în îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE, fără a aduce atingere dreptului unui guvern al unui stat membru, dacă este cazul, de a emite norme de politică generală care nu sunt legate de anchete sectoriale sau proceduri specifice de aplicare a legii; și
 - (c) se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor și/sau cu exercitarea competențelor lor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE și sunt supuse unor proceduri care să garanteze că, pentru o perioadă de timp rezonabilă după încetarea mandatului, aceștia se abțin de la soluționarea unor proceduri de aplicare a legii care ar putea conduce la conflicte de interese;
- (3) Persoanele din cadrul autorităților naționale administrative de concurență care iau decizii în exercitarea competențelor prevăzute la articolele 10-13 și la articolul 16 din prezenta directivă nu sunt demise din cadrul unor astfel de autorități din motive legate de îndeplinirea corespunzătoare a îndatoririlor lor sau de exercitarea corespunzătoare a competențelor care le revin pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt menționate la articolul 5 alineatul (2) din prezenta directivă. Acestea pot fi demise numai în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin sau în cazul în care s-a constatat că au comis o abatere gravă în temeiul dreptului intern. Condițiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin și faptele ce constituie abateri grave trebuie să fie prevăzute în prealabil în dreptul intern, ținând seama de necesitatea de a asigura în mod eficace respectarea normelor.

- (4) Statele membre se asigură că membrii organului decizional al autorităților naționale administrative de concurență sunt selectați, recrutați sau numiți în conformitate cu proceduri clare și transparente, stabilite în prealabil în dreptul intern.
- (5) Autoritățile naționale administrative de concurență au competența de a-și stabili prioritățile pentru îndeplinirea sarcinilor de aplicare a articolelor 101 și 102 din TFUE, la care se face trimitere la articolul 5 alineatul (2) din prezenta directivă. În măsura în care sunt obligate să examineze plângeri formale, autoritățile naționale administrative de concurență au competența de a respinge astfel de plângeri pe motiv că nu consideră că plângerile respective constituie o prioritate în ceea ce privește analizarea cazurilor. Acest lucru nu aduce atingere competenței autorităților naționale administrative de concurență de a respinge plângeri pe alte motive definite de dreptul intern.

Articolul 5

Resurse

- (1) Statele membre se asigură cel puțin că autoritățile naționale de concurență dispun de personal calificat în număr suficient și au la dispoziție suficiente resurse financiare, tehnice și tehnologice care sunt necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate a sarcinilor și pentru exercitarea cu eficacitate a competențelor lor pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, astfel cum sunt stabilite la alineatul (2) de la prezentul articol.

- (2) În înțelesul alineatului (1) autoritățile naționale de concurență pot, cel puțin, să desfășoare investigații în scopul aplicării articolelor 101 și 102 din TFUE, să adopte decizii în aplicarea dispozițiilor respective în temeiul articolului 5 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și să coopereze îndeaproape în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, în vederea asigurării unei aplicări eficace și uniforme a articolelor 101 și 102 din TFUE. În măsura în care acest lucru este prevăzut de dreptul intern, autoritățile naționale de concurență pot, de asemenea, să ofere asistență, după caz, instituțiilor și organismelor publice cu privire la măsurile legislative, de reglementare și administrative care pot avea un impact asupra concurenței în cadrul pieței interne, precum și să promoveze acțiuni de sensibilizare a publicului cu privire la articolele 101 și 102 din TFUE.
- (3) Fără a aduce atingere normelor și procedurilor bugetare naționale, statele membre se asigură că autorităților naționale de concurență li se acordă independența necesară în cheltuirea bugetului alocat în scopul îndeplinirii sarcinilor lor, stabilite la alineatul (2).
- (4) Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență prezintă unui organism guvernamental sau parlamentar rapoarte periodice cu privire la activitățile și resursele lor. Statele membre se asigură că astfel de rapoarte includ informații despre numiri și destituiri ale membrilor organismului decizional, despre volumul de resurse care au fost alocate pentru anul în cauză, precum și despre orice modificare a volumului respectiv în comparație cu anii precedenți. Aceste rapoarte sunt publice.

CAPITOLUL IV

COMPETENȚE

Articolul 6

Competența de a inspecta incinte destinate activităților economice

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot efectua toate inspecțiile neanunțate necesare la întreprinderile și asocierile de întreprinderi în vederea aplicării articolelor 101 și 102 din TFUE. Statele membre se asigură că reprezentanții oficiali și alte persoane care îi însoțesc și care sunt autorizate sau numite de către autoritățile naționale de concurență să efectueze astfel de inspecții sunt împuterniciți cel puțin:
- (a) să intre în orice incintă, pe orice teren și în orice mijloc de transport ale întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi;
 - (b) să examineze registrele și alte documente privind activitatea economică, indiferent de suportul pe care sunt stocate, și au dreptul de a accesa orice informație care este accesibilă entității care face obiectul inspecției;
 - (c) să ia sau să obțină, sub orice formă, copii sau extrase din astfel de registre și documente și, în cazul în care consideră că este oportun, să continue realizarea de astfel de căutări de informații și selectarea de copii sau extrase la sediile autorităților naționale de concurență sau în orice alte incinte desemnate;

- (d) să sigileze orice incintă destinată activității economice și orice registru și document pe perioada inspecției și în măsura necesară inspecției;
 - (e) să ceară oricărui reprezentant sau membru al personalului întreprinderii sau asocierii de întreprinderi explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul inspecției și să înregistreze răspunsul acestora.
- (2) Statele membre se asigură că întreprinderile și asocierile de întreprinderi sunt obligate să se supună inspecțiilor menționate la alineatul (1). Statele membre se asigură că, în cazul în care o întreprindere sau o asocierie de întreprinderi se opune efectuării unei inspecții care a fost dispusă de către o autoritate națională administrativă de concurență și/sau autorizată de o autoritate națională judiciară, autoritățile naționale de concurență pot obține asistența necesară din partea poliției sau a unei autorități echivalente însărcinate cu aplicarea legii, astfel încât să li se permită să efectueze inspecția. Această asistență poate fi obținută și în scop preventiv.
- (3) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere cerințelor din dreptul intern privind autorizarea prealabilă a unor astfel de inspecții de către o autoritate națională judiciară.

Articolul 7

Competența de a inspecta alte incinte

- (1) Statele membre se asigură că, în cazul în care există o bănuială întemeiată că registrele sau alte documente care privesc activitatea și obiectul inspecției și care ar putea fi relevante pentru a dovedi o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE sunt păstrate în orice incintă, pe orice teren sau în orice mijloc de transport, altele decât cele menționate la articolul 6 alineatul (1) din prezenta directivă, inclusiv în locuințele directorilor, administratorilor, și altor membri ai personalului întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi, autoritățile naționale administrative de concurență pot efectua inspecții neanunțate în incinta, pe terenul și în mijlocul de transport respectiv.
- (2) Aceste inspecții nu pot fi efectuate fără autorizarea prealabilă a unei autorități judiciare naționale.
- (3) Statele membre se asigură că reprezentanții oficiali și alte persoane care îi însoțesc, autorizate sau numite de către autoritățile naționale de concurență să efectueze o inspecție în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol, au cel puțin competențele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și la alineatul (2).

Articolul 8
Solicitări de informații

Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot să ceară întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi să furnizeze, într-un anumit termen-limită rezonabil, toate informațiile necesare pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE. Aceste cereri de informații trebuie să fie proporționale și nu obligă destinatarul cererii să recunoască o încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE. Obligația de a furniza toate informațiile necesare se referă la informațiile care sunt accesibile unor astfel de întreprinderi sau asocieri de întreprinderi.

Autoritățile naționale de concurență sunt competente, de asemenea, să solicite oricărei alte persoane fizice sau juridice să furnizeze, într-un termen rezonabil, informații care pot fi relevante pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE.

Articolul 9
Interviuri

Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență dețin cel puțin competența de a convoca la interviuri orice reprezentant al unei întreprinderi sau al unei asocieri de întreprinderi sau al altor persoane juridice, precum și orice persoană fizică, în cazul în care un astfel de reprezentant sau o astfel de persoană ar putea deține informații relevante pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE.

Articolul 10

Constatarea și încetarea încălcării

- (1) Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale de concurență constată o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE, acestea pot solicita, printr-o decizie, ca întreprinderile și asocierile de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. În acest scop, acestea pot impune orice măsură corectivă comportamentală sau structurală care este proporțională cu încălcarea comisă și necesară pentru încetarea efectivă a încălcării. În momentul alegerii între două măsuri corective la fel de eficiente, autoritățile naționale de concurență trebuie să o aleagă pe cea mai puțin împovărătoare pentru întreprinderi, în conformitate cu principiul proporționalității.

Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au competența să constate că s-a comis o încălcare a articolelor 101 și 102 din TFUE în trecut.

- (2) În cazul în care, după informarea Comisiei în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, autoritățile naționale de concurență decid că nu există motive pentru a continua procedurile de aplicare a legii și, prin urmare, finalizează procedurile respective de aplicare a legii, statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență respective informează Comisia în consecință.

Articolul 11
Măsuri provizorii

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au competența de a acționa din oficiu pentru a impune, printr-o decizie, măsuri provizorii întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, cel puțin în cazurile în care există o urgență determinată de riscul unui prejudiciu grav și ireparabil pentru concurență, pe baza constatării *prima facie* a unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE. O astfel de decizie trebuie să fie proporțională și să se aplice fie pe o durată determinată, care poate fi reînnoită în măsura în care acest lucru este necesar și adecvat, fie până la adoptarea deciziei finale. Autoritățile naționale de concurență informează Rețeaua europeană în domeniul concurenței cu privire la impunerea măsurilor provizorii respective.
- (2) Statele membre se asigură că legalitatea, inclusiv proporționalitatea, măsurilor provizorii menționate la alineatul (1) poate fi revizuită în cadrul unor proceduri de accelerate de control judiciar.

Articolul 12
Angajamente

- (1) Statele membre se asigură că, în cadrul procedurii de aplicare a legii inițiate în vederea adoptării unei decizii de încetare a unei încălcări a articolului 101 sau 102 din TFUE, autoritățile naționale de concurență pot, după ce au obținut opiniile participanților de pe piață, în mod formal sau informal, printr-o decizie, să confere caracter obligatoriu angajamentelor asumate de întreprinderi sau asocieri de întreprinderi, în cazul în care aceste angajamente răspund preocupărilor exprimate de autoritățile naționale de concurență. O astfel de decizie poate fi adoptată pentru o perioadă determinată și prin aceasta se constată că nu mai există motive pentru acțiunea autorității naționale de concurență în cauză.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență dispun de competențe eficace de monitorizare a punerii în aplicare a angajamentelor menționate la alineatul (1).
- (3) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au competența de a redeschide procedura de aplicare a legii în cazul în care au intervenit modificări semnificative privind oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat decizia menționată la alineatul (1), în cazul în care întreprinderile sau asocierile de întreprinderi acționează contrar angajamentelor luate sau în cazul în care decizia menționată la alineatul (1) s-a bazat pe informații incomplete, inexacte sau care au indus în eroare, furnizate de părți.

CAPITOLUL V

AMENZI ȘI PENALITĂȚI CU TITLU COMINATORIU

Articolul 13

Amenzi impuse întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot fie să impună, printr-o decizie în cadrul unei proceduri proprii de aplicare a legii, fie să ceară, în cadrul unei proceduri judiciare fără caracter penal, impunerea unor amenzi eficace, proporționale și disuasive împotriva întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, în cazul în care încalcă articolul 101 sau 102 din TFUE în mod intenționat sau din neglijență.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot, cel puțin, fie să impună, printr-o decizie în cadrul unei proceduri proprii de aplicare a legii, fie să ceară, în cadrul unei proceduri judiciare fără caracter penal, impunerea unor amenzi eficace, proporționale și disuasive împotriva întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi. Astfel de amenzi se stabilesc în funcție de cifra lor de afaceri mondială totală, în cazul în care în mod intenționat sau din neglijență:
 - (a) acestea nu se supun unei inspecții astfel cum se menționează la articolul 6 alineatul (2);
 - (b) sunt rupte sigiliile aplicate de către reprezentanții oficiali sau de alte persoane care îi însoțesc, autorizate sau numite de autoritățile naționale de concurență, astfel cum sunt menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (d);

- (c) ca răspuns la o întrebare adresată în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (e), acestea dau un răspuns inexact, care induce în eroare, nu furnizează sau refuză să furnizeze un răspuns complet;
 - (d) acestea furnizează informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere menționată la articolul 8 sau nu furnizează informațiile în termenul stabilit;
 - (e) acestea nu se prezintă la un interviu, astfel cum se menționează la articolul 9;
 - (f) acestea nu respectă o decizie menționată la articolele 10, 11 și 12.
- (3) Statele membre se asigură că procedura menționată la alineatele (1) și (2) permite impunerea unor amenzi eficace, proporționale și disuasive.
 - (4) Prezentul articol nu aduce atingere legislațiilor naționale care permit impunerea de sancțiuni în cadrul unei proceduri penale, cu condiția ca aplicarea acestor legislații să nu aducă atingere asigurării eficace și uniforme a respectării articolelor 101 și 102 din TFUE.
 - (5) Statele membre se asigură că se aplică noțiunea de întreprindere în ceea ce privește impunerea de amenzi societăților-mamă și succesorilor legali și economici ai întreprinderilor.

Articolul 14
Calcularea amenzilor

- (1) Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale de concurență stabilesc cuantumul amenzii pentru o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE, se țin seama atât de gravitatea, cât și de durata încălcării.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență pot să țină seama de orice compensație plătită în urma unei tranzacții consensuale, atunci când stabilesc cuantumul amenzii care urmează să fie impusă pentru o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE, în conformitate cu articolul 18 alineatul (3) din Directiva 2014/104/UE.
- (3) Statele membre se asigură că atunci când se impune o amendă pentru o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE unei asocieri de întreprinderi luându-se în considerare cifra de afaceri a membrilor săi, iar asocierea nu este solvabilă, aceasta este obligată să le ceară membrilor ei să contribuie la plata amenzii.

- (4) Statele membre se asigură că, în cazul în care contribuțiile menționate la alineatul (3) nu au fost achitate integral asocierii de întreprinderi în termenul stabilit de către autoritățile naționale de concurență, autoritățile naționale de concurență pot impune plata amenzii direct de către fiecare întreprindere ai cărei reprezentanți au fost membri în organismele de decizie ale asocierii respective. Atunci când acest lucru este necesar pentru a garanta plata integrală a amenzii, după ce autoritățile naționale de concurență au impus plata din partea acestor întreprinderi, acestea pot, de asemenea, să impună plata cuantumului restant al amenzii de către oricare dintre membrii asocierii care a fost activ pe piața pe care a avut loc încălcarea. Cu toate acestea, plata prevăzută la prezentul alineat nu se impune întreprinderilor care demonstrează că nu au pus în aplicare decizia asocierii care constituie o încălcare și fie nu au avut cunoștință de existența acesteia, fie s-au distanțat activ de aceasta înainte de inițierea investigației.

Articolul 15

Cuantumul maxim al amenzii

- (1) Statele membre se asigură că cuantumul maxim al amenzii pe care autoritățile naționale de concurență o pot impune fiecărei întreprinderi sau asocieri de întreprinderi care participă la o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE nu este mai mic de 10 % din cuantumul cifrei de afaceri mondiale totale a întreprinderii sau a asocierii de întreprinderi realizate în cursul anului financiar care precedă decizia menționată la articolul 13 alineatul (1).
- (2) În cazul în care încălcarea săvârșită de o asocierie de întreprinderi este legată de activitățile membrilor săi, cuantumul maxim al amenzii nu este mai mic de 10 % din cuantumul cifrei de afaceri mondiale totale realizate de fiecare membru activ pe piața afectată de încălcarea comisă de asocierie. Cu toate acestea, răspunderea financiară a fiecărei întreprinderi privind plata amenzii nu poate depăși cuantumul maxim stabilit în conformitate cu alineatul (1).

Articolul 16

Penalități cu titlu cominatoriu

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență pot impune, prin decizie, penalități cu titlu cominatoriu eficace, proporționale și disuasive întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi. Astfel de penalități cu titlu cominatoriu se stabilesc în funcție de cifra de afaceri mondială totală zilnică medie realizată de astfel de întreprinderi sau asocieri de întreprinderi în anul financiar precedent pentru fiecare zi de întârziere și sunt calculate de la data stabilită în decizia respectivă, cu scopul de a obliga respectivele întreprinderi sau asocieri de întreprinderi, cel puțin:
 - (a) să furnizeze informații complete și exacte ca urmare a unei solicitări menționate la articolul 8;
 - (b) să se prezinte la un interviu, astfel cum se menționează la articolul 9.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență pot, printr-o decizie, să impună penalități cu titlu cominatoriu eficace, proporționale și disuasive întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi. Astfel de penalități cu titlu cominatoriu se stabilesc în funcție de cifra de afaceri mondială totală zilnică medie realizată de aceste întreprinderi sau asocieri de întreprinderi în anul financiar precedent pentru fiecare zi de întârziere și calculate de la data stabilită în decizia respectivă, în scopul de a le obliga, cel puțin:
 - (a) să se supună unei inspecții, astfel cum se menționează la articolul 6 alineatul (2);
 - (b) să respecte o decizie menționată la articolele 10, 11 și 12.

CAPITOLUL VI

PROGRAME DE CLEMENTĂ

PENTRU CARTELURI SECRETE

Articolul 17

Imunitatea la amenzi

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență dispun de programe de clemență care să le permită să acorde imunitate la amenzi întreprinderilor care își divulgă participarea la carteluri secrete. Aceasta nu aduce atingere inițierii de către autoritățile naționale de concurență a unor programe de clemență pentru alte încălcări decât cartelurile secrete sau a unor programe de clemență care le permit să acorde imunitate la amenzi persoanelor fizice.
- (2) Statele membre se asigură că imunitatea la amenzi este acordată numai atunci când solicitantul:
 - (a) îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 19;
 - (b) își divulgă participarea la un cartel secret; și

(c) este primul care furnizează dovezi care:

- (i) în momentul în care autoritatea națională de concurență primește cererea, îi permit autorității naționale de concurență să efectueze o inspecție direcționată în legătură cu cartelul secret, cu condiția ca autoritatea națională de concurență să nu fie deja în posesia unor dovezi suficiente pentru a efectua o astfel de inspecție sau să nu fi efectuat deja o astfel de inspecție; sau
- (ii) în opinia autorității naționale de concurență sunt suficiente pentru ca aceasta să constate o încălcare care face obiectul programului de clemență, cu condiția ca autoritatea să nu fie deja în posesia unor dovezi suficiente pentru a constata o astfel de încălcare și nicio altă întreprindere să nu fi îndeplinit anterior condițiile pentru a beneficia de imunitate la amenzi în temeiul punctului (i) în ceea ce privește cartelul secret respectiv.

- (3) Statele membre se asigură că toate întreprinderile sunt eligibile pentru a beneficia de imunitate la amenzi, cu excepția întreprinderilor care au luat măsuri pentru a constrânge alte întreprinderi să se alăture unui cartel secret sau să își mențină participarea în cadrul acestuia.
- (4) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență informează solicitantul dacă i s-a acordat sau nu imunitate condiționată la amenzi. Solicitantul poate solicita să fie informat în scris de către autoritatea națională de concurență cu privire la rezultatul cererii sale. În cazul în care autoritatea națională de concurență respinge o cerere de imunitate la amenzi, solicitantul respectiv poate solicita autorității naționale de concurență să ia în considerare cererea sa drept o cerere de reducere a cuantumului amenzilor.

Articolul 18
Reducerea amenzilor

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență dispun de programe de clemență care să le permită să acorde o reducere a amenzilor întreprinderilor care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de imunitate la amenzi. Aceasta nu aduce atingere inițierii de către autoritățile naționale de concurență a unor programe de clemență pentru alte încălcări decât cartelurile secrete sau a unor programe de clemență care le permit să acorde o reducere a amenzilor aplicate persoanelor fizice.
- (2) Statele membre se asigură că se acordă o reducere a amenzilor numai în cazul în care solicitantul:
 - (a) îndeplinește condițiile stabilite la articolul 19;
 - (b) își divulgă participarea la un cartel secret; și
 - (c) prezintă dovezi cu privire la presupusul cartel secret care reprezintă o valoare adăugată semnificativă în scopul dovedirii încălcării care face obiectul programului de clemență, în raport cu dovezile aflate deja în posesia autorității naționale de concurență la momentul depunerii cererii.
- (3) Statele membre se asigură că, în cazul în care solicitantul prezintă dovezi convingătoare pe care autoritatea națională de concurență le utilizează pentru a dovedi fapte suplimentare care conduc la o creștere a amenzilor care ar fi fost altfel impuse participanților la cartelul secret, autoritatea națională de concurență nu ia în considerare aceste fapte suplimentare atunci când stabilește quantumul amenzii impuse solicitantului unei reduceri a quantumului amenzilor care a furnizat dovezile respective.

Articolul 19

Condiții generale pentru acordarea de clemență

Statele membre se asigură că, pentru a îndeplini condițiile pentru acordarea de clemență pentru participarea la carteli secrete, solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- (a) și-a încheiat implicarea în presupusul cartel secret cel mai târziu imediat după ce a depus cererea pentru acordarea de clemență, cu excepția a ceea ce ar fi în mod rezonabil necesar, în opinia autorității naționale de concurență competente, în vederea păstrării integrității investigației sale;
- (b) cooperează în mod real, pe deplin, permanent și cu rapiditate cu autoritatea națională de concurență de la momentul depunerii cererii până la momentul în care autoritatea și-a finalizat procedura de aplicare a legii împotriva tuturor părților investigate prin adoptarea unei decizii sau a pus capăt procedurii de aplicare a legii în alt mod.; o astfel de cooperare include:
 - (i) furnizarea către autoritatea națională de concurență, de îndată, a tuturor informațiilor și dovezilor relevante referitoare la presupusul cartel secret, care îi parvin solicitantului sau care îi sunt accesibile, în special:
 - numele și adresa solicitantului;
 - numele tuturor celorlalte întreprinderi care participă sau au participat la presupusul cartel secret;

- o descriere detaliată a presupusului cartel secret, incluzând produsele afectate, teritoriile afectate, durata și natura activității presupusului cartel secret;
 - informații privind orice cerere de clemență depusă deja sau care ar putea fi depusă la orice altă autoritate de concurență sau la autoritățile de concurență din țări terțe în legătură cu presupusul cartel secret;
- (ii) rămânerea la dispoziția autorității naționale de concurență pentru a răspunde oricărei cereri care poate contribui la stabilirea faptelor;
- (iii) asigurarea disponibilității directorilor, administratorilor și a altor membri ai personalului pentru a fi intervievați de autoritatea națională de concurență și depunerea unor eforturi rezonabile pentru asigurarea disponibilității foștilor directori, administratori și alți membri ai personalului pentru a fi intervievați de autoritatea națională de concurență;
- (iv) interdicția de a distruge, a falsifica sau a ascunde informații sau dovezi relevante și
- (v) interdicția de a divulga existența sau orice element din conținutul cererii sale pentru acordarea de clemență înainte ca autoritatea națională de concurență să formuleze obiecțiuni în cadrul procedurii de aplicare a legii, cu excepția cazului în care se convine altfel; și
- (c) pe durata procesului de luare în considerare a depunerii unei cereri pentru acordarea de clemență la autoritatea națională de concurență:
- (i) nu trebuie să fi distrus, falsificat sau ascuns dovezi referitoare la presupusul cartel secret; sau

- (ii) nu trebuie să fi dezvăluit existența sau orice element din conținutul cererii avute în vedere decât altor autorități de concurență sau unor autorități de concurență din țări terțe.

Articolul 20

Forma declarațiilor de clemență

- (1) Statele membre se asigură că solicitanții pot depune, în scris, declarații de clemență în legătură cu cereri complete sau simplificate și că autoritățile naționale de concurență au, de asemenea, la dispoziție un sistem care să le permită să accepte astfel de declarații fie verbal, fie prin alte mijloace care permit ca solicitanții să nu intre în posesia unor astfel de declarații depuse sau să dețină custodia ori controlul asupra acestora.
- (2) La cererea solicitantului, autoritatea națională de concurență confirmă primirea cererii complete sau simplificate de clemență, în scris, precizându-se data și ora primirii.
- (3) Solicitanții pot depune declarații de clemență în ceea ce privește cereri complete sau simplificate în limba oficială a statului membru al autorității naționale de concurență în cauză sau în una dintre limbile oficiale ale acestuia ori în altă limbă oficială a Uniunii asupra căreia s-a convenit de comun acord între autoritatea națională de concurență și solicitant.

Articolul 21

Numere de ordine pentru cererile de imunitate la amenzi

- (1) Statele membre se asigură că întreprinderilor care doresc să depună o cerere de imunitate la amenzi le poate fi acordat inițial un loc în ordinea de sosire a cererilor de clemență, la cerere, pentru o perioadă stabilită de la caz la caz de către autoritatea națională de concurență, pentru a permite solicitantului să colecteze informațiile și dovezile necesare în vederea atingerii pragului probatoriu relevant pentru imunitate la amenzi.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență au putere discreționară cu privire la aprobarea sau nu a cererii în temeiul alineatului (1).

O întreprindere care depune o astfel de cerere furnizează informații, atunci când sunt disponibile, autorității naționale de concurență, cum ar fi:

- (a) numele și adresa solicitantului;
- (b) temeiul aspectului problematic care a condus la cerere;
- (c) numele tuturor celorlalte întreprinderi care participă sau au participat la presupusul cartel secret;
- (d) produsele și teritoriile afectate;
- (e) durata și natura activității presupusului cartel secret;

- (f) informații privind orice cerere de clemență depusă deja sau care ar putea fi depusă la orice altă autoritate de concurență sau la autorități de concurență din țări terțe în legătură cu presupusul cartel secret.
- (3) Statele membre se asigură că toate informațiile și dovezile furnizate de solicitant în termenul stabilit în conformitate cu alineatul (1) se consideră a fi transmise în momentul depunerii cererii inițiale.
- (4) Solicitantul poate depune o cerere în temeiul alineatului (1) în limba oficială a statului membru al autorității naționale de concurență în cauză sau în una dintre limbile oficiale ale acestuia ori în altă limbă oficială a Uniunii asupra căreia s-a convenit de comun acord între autoritatea națională de concurență și solicitant.
- (5) Statele membre pot, de asemenea, să prevadă posibilitatea ca întreprinderile care doresc să depună o cerere de reducere a amenzilor să solicite inițial un număr de ordine în ordinea de sosire a cererilor de clemență.

Articolul 22

Cererile simplificate

- (1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență acceptă cereri simplificate din partea solicitanților care au depus la Comisie o cerere de clemență, fie prin solicitarea unui număr de ordine, fie prin prezentarea unei cereri complete în legătură cu același presupus cartel secret, cu condiția ca respectivele cereri să acopere mai mult de trei state membre ca teritorii afectate.

- (2) Cererile simplificate cuprind o scurtă descriere a fiecăruia dintre următoarele elemente:
- (a) numele și adresa solicitantului;
 - (b) numele celorlalți participanți la presupusul cartel secret;
 - (c) produsele și teritoriile afectate;
 - (d) durata și natura activității presupusului cartel secret;
 - (e) statul membru (statele membre) în care dovezile privind presupusul cartel secret ar putea fi situate; și
 - (f) informații privind orice cerere de clemență depusă deja sau care ar putea fi depusă de către solicitant la orice altă autoritate de concurență sau la autorități de concurență din țări terțe în legătură cu presupusul cartel secret.
- (3) Atunci când Comisia primește o cerere completă și autoritățile naționale de concurență primesc cereri simplificate referitoare la același presupus cartel, Comisia este principalul interlocutor al solicitantului, în perioada anterioară momentului în care devine clar dacă Comisia intenționează să examineze cazul, în întregime sau în parte, în special prin furnizarea de instrucțiuni solicitantului cu privire la desfășurarea oricărei alte investigații interne. În această perioadă, Comisia informează autoritățile naționale de concurență în cauză, la cerere, cu privire la situația de fapt.

Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență pot solicita solicitantului să ofere clarificări specifice numai în ceea ce privește elementele prevăzute la alineatul (2) înainte de a solicita depunerea unei cereri complete în temeiul alineatului (5).

- (4) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență care primesc cereri simplificate verifică în momentul primirii unor astfel de cereri dacă au fost deja sesizate cu o cerere simplificată sau completă din partea unui alt solicitant referitoare la același presupus cartel secret. În cazul în care o autoritate națională de concurență nu a primit o astfel de cerere de la un alt solicitant și consideră că cererea simplificată îndeplinește cerințele de la alineatul (2), aceasta informează solicitantul în consecință.
- (5) Statele membre se asigură că, după ce Comisia a informat autoritățile naționale de concurență în cauză că nu intenționează să examineze cazul, în întregime sau în parte, solicitanții au posibilitatea de a depune cereri complete la autoritățile naționale de concurență în cauză. Numai în circumstanțe excepționale, atunci când este strict necesar pentru încetarea examinării sau alocarea cazurilor, o autoritate națională de concurență poate cere solicitantului să depună cererea completă înainte ca autoritățile naționale de concurență în cauză să fie informate de către Comisie cu privire la faptul că aceasta nu intenționează să examineze cazul, în întregime sau în parte. Autoritățile naționale de concurență au competența de a acorda solicitantului o perioadă de timp rezonabilă în decursul căreia să depună cererea completă, împreună cu dovezile și informațiile aferente. Acest lucru nu aduce atingere dreptului solicitantului de a depune benevol o cerere completă într-un stadiu mai timpuriu.

- (6) Statele membre se asigură că, în cazul în care solicitantul depune cererea completă în conformitate cu alineatul (5), în termenul stabilit de autoritatea națională de concurență, cererea completă este considerată ca fiind transmisă la momentul depunerii cererii simplificate, cu condiția ca cererea simplificată să acopere același produs și același teritoriu afectat (aceleași produse și aceleași teritorii afectate), precum și aceeași durată a presupusului cartel secret ca în cererea de clemență depusă la Comisie, care este posibil să fi fost actualizată între timp.

Articolul 23

Interacțiunea dintre cererile de imunitate

la amenzi și sancțiunile împotriva persoanelor fizice

- (1) Statele membre se asigură că actualii și foștii directori, administratori, și alți membri ai personalului ai solicitanților care depun cerere de imunitate la amenzi la autoritățile de concurență sunt protejați pe deplin de sancțiuni impuse în cadrul unor proceduri administrative și al unor proceduri judiciare fără caracter penal în legătură cu implicarea acestora în cartelul secret care face obiectul cererii de imunitate la amenzi, pentru încălcări ale legislației naționale care urmărește, în mod predominant, aceleași obiective ca acelea urmărite de articolul 101 din TFUE, în cazul în care:
- (a) cererea de imunitate la amenzi depusă de întreprindere la autoritatea de concurență care examinează cazul îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 17 alineatul (2) literele (b) și (c);

- (b) respectivii actuali și foști administratori, directori și alți membri ai personalului cooperează activ în acest sens cu autoritatea de concurență care examinează cazul; și
 - (c) data cererii de imunitate la amenzi a întreprinderii precedă data informării respectivilor actuali sau foști directori, administratori și altor membri ai personalului în cauză de către autoritățile competente ale statelor membre cu privire la procedurile care conduc la impunerea de sancțiuni menționate la prezentul alineat.
- (2) Statele membre se asigură că actualii și foștii directori, administratori și alți membri ai personalului ai solicitanților care depun cerere de imunitate la amenzi la autoritățile de concurență sunt protejați de sancțiuni impuse în cadrul unor proceduri penale în legătură cu implicarea acestora în cartelul secret care face obiectul cererii de imunitate la amenzi, pentru încălcări ale legislației naționale care urmărește, în mod predominant, aceleași obiective ca acelea urmărite de articolul 101 din TFUE, în cazul în care îndeplinesc condițiile stabilite la alineatul (1) și cooperează activ cu autoritatea competentă să desfășoare urmărirea penală. În cazul în care nu este îndeplinită condiția de cooperare cu autoritatea competentă să desfășoare urmărirea penală, respectiva autoritate competentă să desfășoare urmărirea penală poate efectua investigația.

- (3) Pentru a asigura conformitatea cu principiile de bază existente ale sistemului lor juridic,, prin derogare de la alineatul (2), statele membre pot dispune că autoritățile competente au posibilitatea de a nu impune o sancțiune sau doar de a atenua sancțiunea care urmează să fie impusă în cadrul unor proceduri penale în măsura în care contribuția persoanelor, astfel cum se menționează la alineatul (2), la depistarea și investigarea cartelului secret este mai importantă decât interesul în urmărirea penală și/sau sancționarea persoanelor respective.
- (4) Pentru a permite ca protecția menționată la alineatele (1), (2) și (3) să funcționeze în situații care implică mai multe jurisdicții, statele membre prevăd că, în cazurile în care autoritatea competentă să aplice sancțiuni sau să desfășoare urmărirea penală se află în altă jurisdicție decât cea a autorității de concurență care examinează cazul, contactele necesare între acestea sunt asigurate de autoritatea națională de concurență din jurisdicția autorității competente să aplice sancțiuni sau să desfășoare urmărirea penală.
- (5) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului victimelor care au suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de a solicita despăgubiri integrale pentru prejudiciul respectiv, în conformitate cu Directiva 2014/104/UE.

CAPITOLUL VII

ASISTENȚĂ RECIPROCĂ

Articolul 24

Cooperarea dintre autoritățile naționale de concurență

- (1) Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale administrative de concurență efectuează o inspecție sau un interviu în numele și în contul altor autorități naționale de concurență, în temeiul articolului 22 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, reprezentanților oficiali și celorlalte persoane care îi însoțesc, autorizate sau numite de autoritatea națională de concurență solicitantă, li se permite să participe și să sprijine activ autoritatea națională administrativă de concurență solicitată, sub supervizarea reprezentanților oficiali ai autorității naționale de concurență solicitate, în derularea inspecției sau a interviului atunci când autoritatea națională de concurență solicitată își exercită competențele menționate la articolele 6, 7 și 9 din prezenta directivă.

- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență au competența să exercite pe teritoriul propriu competențele menționate la articolele 6--9 din prezenta directivă, în conformitate cu dreptul lor intern, în numele și în contul altor autorități naționale de concurență, pentru a stabili existența unei nerespectări de către întreprinderi sau asocieri de întreprinderi a măsurilor de investigare și a deciziilor luate de autoritatea națională de concurență solicitantă, astfel cum se menționează la articolele 6 și 8-12 din prezenta directivă. Autoritatea națională de concurență solicitantă și autoritatea națională de concurență solicitată au competența de a face schimb de informații și de a utiliza respectivele informații ca dovezi în acest scop, sub rezerva garanțiilor stabilite la articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003.

Articolul 25

Cereri de notificare

a obiecțiunilor preliminare și a altor documente

Fără a aduce atingere niciunei alte forme de notificare utilizate de o autoritate solicitantă, în conformitate cu normele în vigoare în statul său membru, statele membre se asigură că, la cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată notifică destinatarului, în numele autorității solicitante:

- (a) orice obiecțiuni preliminare referitoare la o presupusă încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE și orice decizii de aplicare a articolelor menționate;

- (b) orice alt act procedural adoptat în contextul unor proceduri de aplicare a legii care ar trebui notificat în conformitate cu dreptul intern; și
- (c) orice alte documente relevante referitoare la aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE, inclusiv documentele care se referă la executarea deciziilor de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu.

Articolul 26

Cereri de executare a deciziilor de impunere

a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu

- (1) Statele membre se asigură că, la cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată execută deciziile de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu, adoptate în conformitate cu articolele 13 și 16 de autoritatea solicitantă. Acest lucru se aplică doar în măsura în care, după ce a depus eforturi rezonabile pe propriul său teritoriu, autoritatea solicitantă a stabilit că întreprinderea sau asocierea de întreprinderi căreia i se impune amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu nu dispune de active suficiente în statul membru al autorității solicitante pentru a permite recuperarea unor astfel de amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu.

- (2) Pentru cazurile care nu fac obiectul alineatului (1) de la prezentul articol, în special cazurile în care întreprinderea sau asocierea de întreprinderi căreia i se impune amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu nu este stabilită în statul membru al autorității solicitante, statele membre prevăd că autoritatea solicitată poate executa deciziile de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu adoptate în conformitate cu articolele 13 și 16 de autoritatea solicitantă, atunci când autoritatea solicitantă o cere.

În sensul prezentului alineat, nu se aplică articolul 27 alineatul (3) litera (d).

- (3) Autoritatea solicitantă poate cere doar executarea unei decizii definitive.
- (4) Aspectele legate de termenele de prescripție pentru executarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu sunt reglementate în dreptul intern al statului membru al autorității solicitante.

Articolul 27

Principii generale ale cooperării

- (1) Statele membre se asigură că cererile menționate la articolele 25 și 26 sunt executate de către autoritatea solicitată în conformitate cu dreptul intern al statului membru al autorității solicitate.

- (2) Cererile prevăzute la articolele 25 și 26 se execută fără întârzieri nejustificate prin intermediul unui instrument uniform care este însoțit de o copie a actului care trebuie notificat sau executat. Un astfel de instrument uniform indică:
- (a) numele, adresa cunoscută ale destinatarului, precum și orice alte date sau informații relevante pentru identificarea destinatarului;
 - (b) un rezumat al faptelor și circumstanțelor relevante;
 - (c) un rezumat al copiei actului anexat care urmează să fie notificat sau executat;
 - (d) numele, adresa și alte date de contact ale autorității solicitate; și
 - (e) termenul în care ar trebui efectuată notificarea sau executarea, cum ar fi termenul legal sau termenul de prescripție.
- (3) Pentru cererile menționate la articolul 26, în plus față de cerințele prevăzute la alineatul (2) de la prezentul articol, instrumentul uniform prevede următoarele:
- (a) informații despre decizia care permite executarea în statul membru al autorității solicitante;
 - (b) data la care decizia a devenit definitivă;
 - (c) cuantumul amenzii sau al penalității cu titlu cominatoriu; și
 - (d) informații care indică eforturile rezonabile depuse de autoritatea solicitantă pentru executarea deciziei pe propriul său teritoriu.

- (4) Instrumentul uniform care permite executarea de către autoritatea solicitată constituie temeiul unic pentru măsurile executorii luate de autoritatea solicitată, cu respectarea cerințelor de la alineatul (2). Acesta nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în statul membru al autorității solicitate. Autoritatea solicitată ia toate măsurile necesare pentru executarea acestei cereri, cu excepția cazului în care autoritatea solicitată invocă alineatul (6).
- (5) Autoritatea solicitantă se asigură că instrumentul uniform este transmis autorității solicitate în limba oficială a statului membru al autorității solicitate sau în una din limbile oficiale ale acestuia, cu excepția cazului în care autoritatea solicitată și autoritatea solicitantă convin de comun acord, de la caz la caz, ca instrumentul uniform să poată fi transmis într-o altă limbă. Atunci când acest lucru este prevăzut în dreptul intern al statului membru al autorității solicitate, autoritatea solicitantă furnizează o traducere a actului ce urmează a fi notificat sau a deciziei care permite executarea amenzii sau a penalității cu titlu cominatoriu în limba oficială a statului membru al autorității solicitate sau în una dintre limbile oficiale ale acestuia. Acest lucru nu aduce atingere dreptului autorității solicitate și al autorității solicitante de a conveni de comun acord, de la caz la caz, ca o astfel de traducere să poată fi furnizată într-o altă limbă.
- (6) Autoritatea solicitată nu este obligată să execute o solicitare menționată la articolul 25 sau 26, în cazul în care:
- (a) cererea nu respectă cerințele prevăzute la prezentul articol; sau

- (b) autoritatea solicitată este în măsură să indice motive întemeiate care să arate modul în care executarea solicitării ar fi în mod vădit contrară ordinii publice în statul membru în care se solicită executarea.

În cazul în care intenționează să refuze o cerere de asistență menționată la articolul 25 sau 26 sau are nevoie de informații suplimentare, autoritatea solicitată contactează autoritatea solicitantă.

- (7) Statele membre se asigură că, la solicitarea autorității solicitate, autoritatea solicitantă suportă integral toate costurile suplimentare ocazionate în mod rezonabil, inclusiv costurile pentru traducere, pentru forța de muncă și costurile administrative, în legătură cu măsurile luate conform articolului 24 sau 25.
- (8) Autoritatea solicitată poate recupera integral costurile suportate în raport cu măsurile luate, astfel cum se menționează la articolul 26 din amenzile sau penalitățile cu titlu cominatoriu colectate în numele autorității solicitante, inclusiv costurile pentru traducere, pentru forța de muncă și costurile administrative. În cazul în care autoritatea solicitată nu reușește să colecteze amenzile sau penalitățile cu titlu cominatoriu, aceasta poate solicita autorității solicitante să suporte cheltuielile aferente.

Statele membre au libertatea de a prevedea că autoritatea solicitată poate, de asemenea, recupera costurile ocazionate de executarea acestor decizii de la întreprinderea căreia i se impune amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu.

Autoritatea solicitată recuperează quantumurile datorate în moneda statului său membru, în conformitate cu actele cu putere de lege, normele administrative sau practicile și procedurile administrative din statul membru respectiv.

Autoritatea solicitată convertește, dacă este necesar, în conformitate cu dreptul și practicile sale interne, cuantumul amenzilor sau al penalităților cu titlu cominatoriu în moneda statului membru al autorității solicitate, la cursul de schimb aplicabil la data impunerii amenzilor sau penalităților cu titlu cominatoriu.

Articolul 28

Litigii privind cererile

de notificare sau de executare a deciziilor

de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu

- (1) Litigiile sunt de competența organismelor competente ale statului membru al autorității solicitante și sunt reglementate în dreptul statului membru respectiv, atunci când acestea privesc:
 - (a) legalitatea unui act care trebuie notificat în conformitate cu articolul 25 sau a unei decizii care trebuie executată în conformitate cu articolul 26; și
 - (b) legalitatea instrumentului uniform care permite executarea în statul membru al autorității solicitate.
- (2) Litigiile cu privire la măsurile de executare luate în statul membru al autorității solicitate sau cu privire la validitatea unei notificări efectuate de autoritatea solicitată sunt de competența organismelor competente ale statului membru al autorității solicitate și sunt reglementate în dreptul statului membru respectiv.

CAPITOLUL VIII

TERMENE DE PRESCRIPTIE

Articolul 29

Norme privind termenele de prescripție

pentru impunerea de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu

- (1) Statele membre se asigură că termenele de prescripție pentru impunerea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu de către autoritățile naționale de concurență în temeiul articolelor 13 și 16 se suspendă sau se întrerup pe durata derulării unei proceduri de aplicare a legii în fața autorităților naționale de concurență din alte state membre sau a Comisiei cu privire la o încălcare prin același acord, aceeași decizie a unei asocieri de întreprinderi sau aceeași practică concertată sau alt comportament interzis de articolul 101 sau 102 din TFUE.

Termenul de prescripție se suspendă sau se întrerupe din momentul notificării primei măsuri formale de investigație către cel puțin o întreprindere care face obiectul procedurii de aplicare a legii. Aceasta se aplică tuturor întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care au participat la încălcare.

Suspendarea sau întreruperea încetează în ziua în care autoritatea de concurență în cauză finalizează procedura de aplicare a legii prin adoptarea unei decizii menționate la articolul 10, 12 sau 13 din prezenta directivă sau în temeiul articolului 7, 9 sau 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 sau a ajuns la concluzia că nu există motive pentru acțiuni suplimentare din partea acesteia. Perioada unei astfel de suspendări sau întreruperi nu aduce atingere termenelor absolute de prescripție prevăzute de dreptul intern.

- (2) Termenul de prescripție pentru impunerea de către o autoritate națională de concurență a amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu se suspendă sau se întrerupe în perioada în care decizia autorității naționale de concurență respective face obiectul unei proceduri în fața unei instanțe de control judiciar.
- (3) Comisia se asigură că notificarea privind prima măsură formală de investigare, primită din partea unei autorități naționale de concurență în temeiul articolului 11 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, este pusă la dispoziția celorlalte autorități naționale de concurență în sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței.

CAPITOLUL IX

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 30

Rolul autorităților naționale administrative de concurență în fața instanțelor naționale

- (1) Statele membre care desemnează atât o autoritate națională administrativă de concurență cât și o autoritate națională judiciară de concurență ca fiind responsabile pentru aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE se asigură că autoritatea națională administrativă de concurență poate introduce direct acțiuni în fața autorității naționale judiciare de concurență.
- (2) În cazul în care instanțele naționale sunt sesizate cu acțiuni împotriva deciziilor adoptate de autoritățile naționale de concurență care exercită competențele prevăzute la capitolul IV și la articolele 13 și 16 din prezenta directivă pentru aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE, inclusiv aplicarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu impuse în acest sens, statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență au capacitate procesuală proprie, după caz, ca procuror, pârât sau intimat în procedurile respective și se bucură de aceleași drepturi ca astfel de părți publice în aceste proceduri.

- (3) Autoritatea națională administrativă de concurență este împuternicită cu aceleași drepturi, astfel cum se precizează la alineatul (2), de a introduce o cale de atac împotriva:
- (a) deciziilor instanțelor naționale pronunțate asupra deciziilor luate de autoritățile naționale de concurență, astfel cum se menționează la capitolul IV și la articolele 13 și 16 din prezenta directivă, privind aplicarea articolului 101 sau 102 din TFUE, inclusiv executarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu impuse în acest sens; și
 - (b) refuzului unei autorități naționale judiciare de a acorda autorizarea prealabilă a unei inspecții, menționată la articolele 6 și 7 din prezenta directivă, în măsura în care o astfel de autorizare este necesară.

Articolul 31

Accesul la dosar al părților și limite privind utilizarea informațiilor

- (1) Statele membre pot prevedea că, în cazul în care o autoritate națională de concurență solicită unei persoane fizice să furnizeze informații pe baza măsurilor prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (e), articolul 8 sau articolul 9, informațiile respective nu sunt utilizate ca dovezi pentru impunerea de sancțiuni persoanei fizice respective sau rudelor apropiate ale acesteia.
- (2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de concurență, reprezentanții oficiali ai acestora, membrii personalului și alte persoane care lucrează sub supervizarea acestor autorități nu divulgă informațiile care au fost obținute în temeiul competențelor prevăzute în prezenta directivă și cele care, prin natura lor, fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional, cu excepția cazului în care divulgarea este permisă în temeiul dreptului intern.

- (3) Statele membre se asigură că accesul la declarațiile de clemență sau la propunerile de tranzacție se acordă numai părților care fac obiectul procedurii relevante și numai în scopul exercitării dreptului acestora la apărare.
- (4) Statele membre se asigură că partea care a obținut acces la dosarul procedurilor de aplicare a legii desfășurate de autoritățile naționale de concurență poate folosi informațiile extrase din declarațiile de clemență și din propunerile de tranzacție numai atunci când acest lucru este necesar pentru exercitarea dreptului său la apărare în cadrul unor proceduri în fața instanțelor naționale în cazuri care sunt legate în mod direct de cazul în care a fost acordat accesul și numai atunci când astfel de proceduri se referă la:
- (a) repartizarea între participanții la cartel a cuantumului amenzii impuse în solidar acestora de către o autoritate națională de concurență; sau
 - (b) controlul judiciar al deciziei prin care o autoritate națională de concurență a constatat o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE sau a unor dispoziții din dreptul intern în materie de concurență.
- (5) Statele membre se asigură că următoarele categorii de informații obținute de către o parte în cadrul procedurii de aplicare a legii derulate de o autoritate națională de concurență nu pot fi utilizate de partea respectivă în cadrul unor proceduri în fața instanțelor naționale până când autoritatea națională de concurență nu și-a finalizat procedura de aplicare a legii cu privire la toate părțile investigate prin adoptarea unei decizii menționate la articolul 10 sau 12 sau a pus capăt procedurii în alt mod:
- (a) informații care au fost pregătite de alte persoane fizice sau juridice în mod specific în cadrul procedurii de aplicare a legii derulate de o autoritate națională de concurență;

- (b) informații pe care autoritatea națională de concurență le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurilor sale de aplicare a legii sale; și
 - (c) propunerile de încheiere a unei tranzacții care au fost retrase.
- (6) Statele membre se asigură că schimburile de declarații de clemență în temeiul articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 au loc numai între autoritățile naționale de concurență:
- (a) fie cu acordul solicitantului;
 - (b) fie, în cazul în care autoritatea națională de concurență care primește declarația de clemență a fost sesizată de același solicitant cu o solicitare de clemență referitoare la aceeași încălcare ca și autoritatea națională de concurență care transmite declarația de clemență, cu condiția ca, la momentul transmiterii declarației de clemență, solicitantul să nu aibă posibilitatea de a retrage informațiile pe care le-a transmis autorității naționale de concurență care primește declarația de clemență.
- (7) Forma în care se depun declarațiile de clemență în temeiul articolului 20 nu aduce atingere aplicării alineatelor (3) și (6) de la prezentul articol.

Articolul 32
Admisibilitatea dovezilor
în fața autorităților naționale de concurență

Statele membre se asigură că printre dovezile care sunt admisibile în fața unei autorități naționale de concurență se regăsesc înscrisurile, declarațiile orale, mesajele electronice, înregistrările și orice alt obiect care conține informații, indiferent sub ce formă și indiferent de tipul suportului pe care sunt stocate informațiile.

Articolul 33
Funcționarea Rețelei europene în domeniul concurenței

- (1) Costurile suportate de Comisie în legătură cu întreținerea și dezvoltarea sistemului central de informații al Rețelei europene în domeniul concurenței (sistemul aferent Rețelei europene în domeniul concurenței), precum și cu cooperarea în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, sunt suportate de la bugetul general al Uniunii, în limita creditelor disponibile.
- (2) Rețeaua europeană în domeniul concurenței poate dezvolta și, după caz, publica cele mai bune practici și recomandări cu privire la aspecte precum independența, resursele, competențele, amenzile și asistența reciprocă.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 34

Transpunere

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la ... [doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive]. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

- (2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 35

Reexaminarea

Până la ... [șase ani de la data adoptării prezentei directive], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind transpunerea și punerea în aplicare a prezentei directive. Atunci când este cazul, Comisia poate reexamina prezenta directivă și, dacă este necesar, prezintă o propunere legislativă.

Articolul 36
Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 37
Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele